Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 165 (6141) | 18 ліпеня 1938 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

Сёння спаўняецца другая гадавіна геранчнай барацьбы іспанскага народа за сваю свабоду і незалежнасць супроць полчышч фашысцкіх інтэрвентаў і мяцежнікаў.

Працоўныя Іспаніі паказваюць усяму свету неперэўзыйдзеныя ўзоры мужнасці, адвагі, стойкасці і нязломнай волі да перамогі.

Беларускі народ горача вітае вялікі іспанскі народ і слаўную рэспубліканскую армію і жадае ёй поўнай перамогі над наглым ворагам.

Палкае прывітанне геранчнай іспанскай компартыі і яе выдатным кіраўнікам Хозе Дыясу і Даларэс Ібаруры!

НАСУСТРАЧ ПЕРШАЙ СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

25 ліпеня ў Менску адкрыецца першая сесія Вярхоўнага Совета БССР. У сталіцу нашай рэспублікі з'едуцца і пачнуць вялікую дзяржаўную работу выбраннікі беларускага народа, члены соцыялістычнага парламента, створанага на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі, на аснове самых дэмакратычных у свеце выбараў.

3.030.148 шчаслівых грамадзян нашай краіны — 99,65 процанта ўсіх выбаршчыкаў Совецкай Беларусі — прышлі 26 чэрвеня да выбарчых урнаў, каб прыняць удзел у народным галасаванні, каб выказаць сваю волю: каго паслаць у вышэйшы орган дзяржаўнай улады.

99,19 процанта ўсіх прыняўшых удзел у галасаванні аддалі свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных. Яны галасавалі за родную партыю большэвікоў, за найвялікшага генія чалавецтва таварыша Сталіна, за яго баявых саратнікаў — любімых кіраўнікоў партыі і ўрада, за лепшых і дастойнейшых сыноў і дачок беларускага народа—палкіх совецкіх патрыётаў, беззаветна адданых радзіме, партыі, вялікаму Сталіну.

Пачуццём радасці, шчасця і гордасці напаўняе сэрцы працоўных БССР сазнанне таго, што першым дэпутатам соцыялістычнага парламента Совецкай Беларусі з'яўляецца той, чыё імя на вуснах працоўных і прыгнечаных усяго свету, — вялікі правадыр народаў Іосіф Вісарыёнавіч Сталін, што ў спіску дэпутатаў Вярхоўнага Совета БССР стаяць імёны слаўных саратнікаў вялікага Сталіна таварышаў Молатава, Варашылава, Кагановіча, Калініна, Мікаяна, Ежова, Андрэева і Жданава.

Дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР—кроў ад крыві, плоць ад плоці беларускага народа. Сярод іх — партыйныя і совецкія работнікі, стаханаўцы соцыялістычнай прамысловасці і калектывізаванай сельскай гаспадаркі, вучоныя, інжынеры, урачы, кампазітары, настаўнікі, прадстаўнікі нашай доблеснай Чырвонай Арміі, знатныя героі-пагранічнікі. Яны вельмі высока цэняць тое вялікае давер'е, якое аказаў ім народ. Яны лічаць за найвышэйшы гонар — чэсна і беззаветна служыць народу. Для іх няма нічога вышэй, чым інтарэсы працоўных, інтарэсы барацьбы за народнае шчасце.

Выступаючы напярэдадні выбараў перад сваімі выбаршчыкамі, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР калгаснік-ордэнаносец Грыгорый Мінавіч Барушкоў гаварыў:

— Таварышы выбаршчыкі, вы аказалі мне вялікае давер'е, вылучыўшы мяне кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР. Гэтае давер'е для мяне — самае каштоўнае. Яно ўскладае на мяне яшчэ большыя абавязкі ў справе далейшага ўмацавання калгаснага ладу. Я запэўняю вас, што з гонарам апраўдаю аказанае мне давер'е. Усе свае сілы аддам за далейшы росквіт нашай соцыялістычнай радзімы.

У гэтых гарачых, ад сэрца ідучых словах выказана думка ўсіх дэпутатаў нашага соцыялістычнага парламента, любячых свой народ, кроўна звязаных з ім.

Толькі ў нашай квітнеючай краіне соцыялізма, у краіне, якую ярка азарае сталінскае сонца, парламент з'яўляецца сапраўды народным, сапраўды дэмакратычным. Толькі ў нас радавыя людзі з народа — рабочыя, калгаснікі, працоўныя інтэлігенты — вырастаюць у выдатных палітычных дзеячаў, у членаў вышэйшага органа дзяржаўнай улады. Іх любоўна выхоўвае радзіма, выхоўвае вялікі Сталін.

На ўвесь свет, як пудоўная запальваючая песня славы совецкаму дэмакратызму, як магутная песня славы творцу дэмакратычнейшай у свеце Канстытуцыі вялікаму Сталіну, прагучэла прамова 73-гадовага калгасніка Горкаўскай вобласці Сцепана Нікіціча Барышава, адкрыўшага 15 ліпеня г. г. першую сесію Вярхоўнага Совета РСФСР.

— Я — калгасны садоўнік, — сказаў тав. Барышаў, — вырошчваю розныя расліны.

Таварыш Сталін таксама садоўнік — заўважае кожнага з нас і любоўна вырошчвае вялікіх людзей, адважных лётчыкаў і герояў. І я, стары рускі селянін, які поўвека пражыў безганарова, цяпер дажыў да таго, што адкрываю першую сесію вярхоўнага органа ўлады вялікай Расійскай Рэспублікі. Дзякуй за гэта партыі і совецкай уладзе, дзякуй таварышу Сталіну!

Гэтым словам старэйшага дэпутата Вярхоўнага Совета РСФСР бурна апладыравалі члены сесіі і разам з імі апладыраваў увесь вялікі рускі народ, усе шчаслівыя народы краіны Советаў.

На сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР—першай сярод роўных 11 рэспублік вялікага Совецкага Саюза, на адбываючыхся і на прадстаячых сесіях Вярхоўных Советаў усіх саюзных і аўтаномных рэспублік — з аднолькавымі пачуццямі любві і адданасці называецца і будзе называцца імя ўсенароднага дэпутата — вялікага Сталіна, таго, хто натхняе ўсе нашы поспехі і перамогі, хто прывёў совецкі народ да радасці і шчасця, хто верна і ўпэўнена вядзе яго ўперад і ўперад, да светлых вяршынь комунізма.

Беларускі народ прыходзіць да першай сесіі свайго соцыялістычнага парламента моцны як ніколі сваім маральна-палітычным адзінствам, цесна згуртаваны вакол партыі большэвікоў і вялікага Сталіна, шчаслівы і горды за свае велізарныя поспехі на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва. Беларускі народ ганарыцца тым, што пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна, пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа, ў бязлітаснай барацьбе з трапкісцка-бухарынскімі і буржуазна-нацыяналістычнымі агентамі фашызма ён ператварыў сваю краіну з былой адсталай і прыгнечанай калоніі царскага самаўладдзя ў квітнеючую, ордэнаносную рэспубліку, у магутны фарпост вялікага Совецкага Саюза на граніцы з капіталістычным Захадам. Працоўныя БССР ганарацца тым, што яны з поўным правам могуць заявіць на ўвесь свет:

— Заходнія граніцы СССР непрыступны! Гора ворагу, які асмеліцца напасці на свяшчэнную совецкую зямлю. Беларускі народ разам з доблеснай Чырвонай Арміяй выступіць на абарону сваёй маці-радзімы і знішчыць ворага на яго ўласнай тэрыторыі. Ні адной фашысцкай гадзіне не прапаўзці праз нашы граніцы!

Дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР 25 ліпеня прыступяць да выканання сваіх ганаровых абавязкаў: будуць абмяркоўваць і вырашаць важнейшыя дзяржаўныя пытанні. У сваёй адказнейшай рабоце дэпутаты будуць кіравацца мудрымі ўказаннямі вялікага Сталіна, яго патрабаваннем, каб дэпутаты

«...аставаліся на вышыні сваіх задач, каб яны ў сваёй рабоце не спускаліся да ўзроўню палітычных абывацеляў, каб яны аставаліся на пасту палітычных дзеячоў ленінскага тыпу, каб яны былі такімі-ж яснымі і пэўнымі дзеячамі, як Ленін, каб яны былі такімі-ж бясстрашнымі ў баю і бязлітаснымі да ворагаў народа, якім быў Ленін, каб яны былі свабодны ад усякай панікі, ад усякага падабенства панікі, калі справа пачынае ўскладняцца і на гарызонце вырысоўваецца якая-небудзь небяспека, каб яны былі гэтак-жа свабодны ад усякага падабенства панікі, як быў свабодны Ленін, каб яны былі гэтак-жа мудры і непаспешлівы пры вырашэнні складаных пытанняў, дзе патрэбна ўсебаковая арыентацыя і ўсебаковы ўлік усіх плюсаў і мінусаў, якім быў Ленін, каб яны былі гэтак-жа праўдзівы і чэсны, якім быў Ленін, каб яны гэтак-жа любілі свой народ, як любіў яго Ленін».

Сваё выключнае маральна-палітычнае адзінства, сваю любоў і давер'е да партыі Леніна—Сталіна працоўныя БССР ярка прадэманстравалі ў часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР, галасуючы за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных. Свой гарачы совецкі патрыятызм, сваю бязмежную адданасць радзіме працоўныя Совецкай Беларусі паказваюць дружнай падпіскай на пазыку 3-й пяцігодкі. Гэтыя свае свяшчэнныя пачуцці рабочыя, калгаснікі, працоўная інтэлігенцыя БССР праяўляць і зараз, рыхтуючыся да першай сесіі свайго соцыялістычнага парламента. Яны яшчэ вышэй узнімуць тэмпы работы і якасць прадукцыі на фабрыках і заводах, у калгасах і соўгасах.

Стаханаўцы прамысловасці і сельскай гаспадаркі, усе працоўныя БССР, па-большэвіцку сустрэнем першую сесію Вярхоўнага Совета БССР! Адзначым адкрыццё сесіі новымі вытворчымі рэкордамі, новымі стаханаўскімі перамогамі!

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА РСФСР 1-га СКЛІКАННЯ

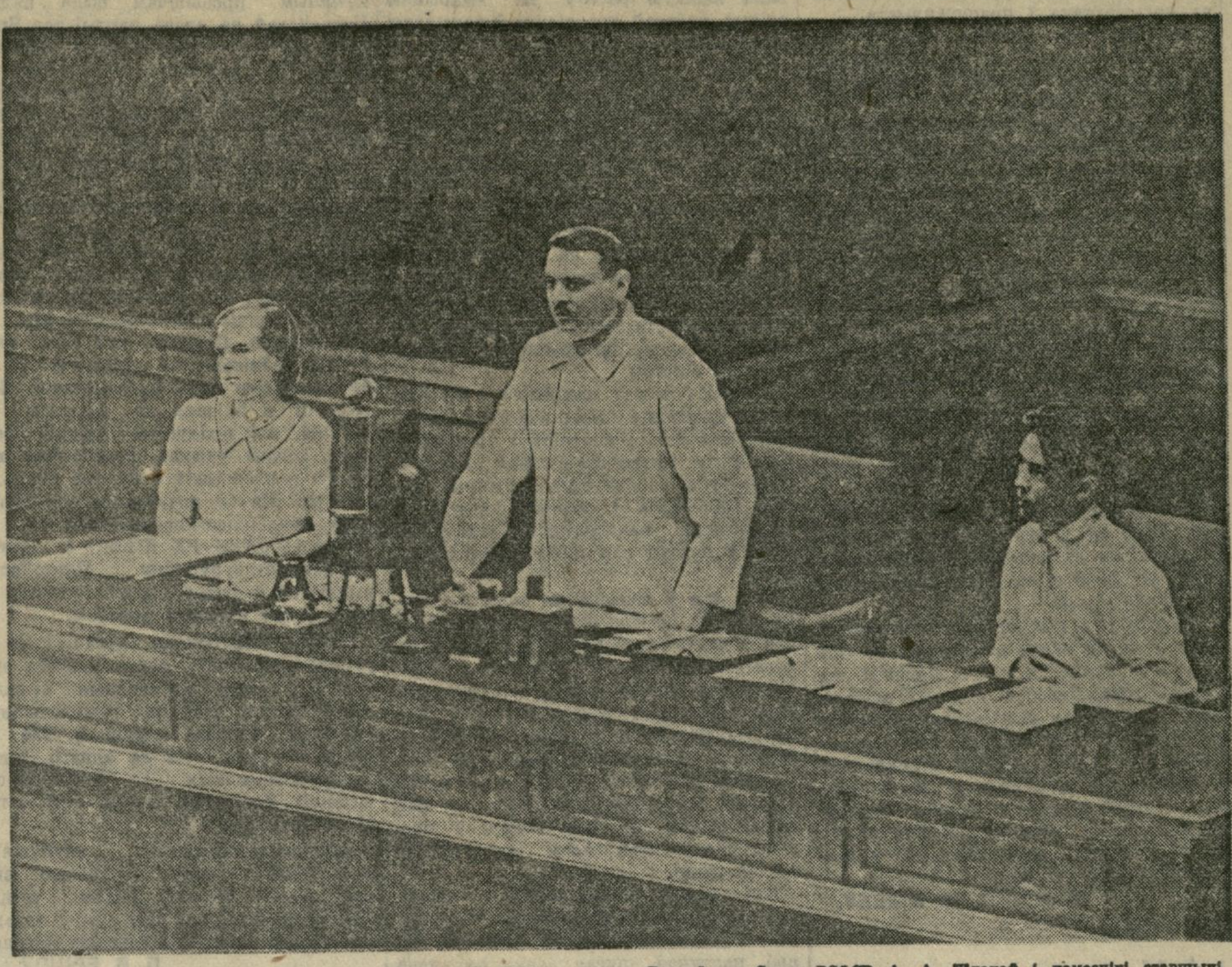

На першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР. НА ЗДЫМКУ: старшыня Вярхоўнага Совета РСФСР А. А. Жданаў і намеснікі старшыні А. Х. Тынчэроў (справа) і П. С. Макарава.
Фото С. Ласкутова і Ф. Кіслова (СФ)

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ
АБ ПАСЯДЖЭННІ ПЕРШАЙ СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА РСФСР 1-га СКЛІКАННЯ 16 ЛІПЕНЯ 1938 ГОДА

16 ліпеня, у 6 гадзін вечара, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета РСФСР, у Крэмлі, адбылося другое пасяджэнне першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР 1-га склікання.

Старшынствуе старшыня Вярхоўнага Совета РСФСР дэпутат **Жданаў А. А.**

Першым пытаннем разглядаецца пункт другі парадку дня сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР — Аб пастаянных камісіях Вярхоўнага Совета РСФСР. Дэпутат **Сілкін Г. П.** ад групы дэпутатаў Тамбоўскай, Свердлоўскай, Кіраўскай, Смаленскай і Маскоўскай абласцей, Башкірскай, Татарскай і Дагестанскай аўтаномных совецкіх соцыялістычных рэспублік уносіць прапанову аб утварэнні Камісіі законадаўчых меркаванняў.

Вярхоўным Советам зацвярджаецца склад Камісіі законадаўчых меркаванняў у колькасці 11 чалавек.

У склад камісіі выбіраюцца:

1. Старшыня камісіі — **Галякоў Іван Тэрэнцьевіч** — дэпутат ад Сухініцкай акругі Смаленскай вобласці.

Члены камісіі:

2. **Гекман Александр Іоганесавіч** — дэпутат ад Бальцэрскай акругі АССР Немцаў Паволжа.
3. **Андрэева Зоя Ананьеўна** — дэпутат ад Цывільскай акругі Чувашскай АССР.
4. **Седзін Іван Карнеевіч** — дэпутат ад Каменскай акругі Тамбоўскай вобласці.
5. **Гарбачоў Марк Васільевіч** — дэпутат ад Прыонежскай акругі Карэльскай АССР.
6. **Менбарыеў Абдул Джэліль Хайрула** — дэпутат ад Джанкойскай акругі Крымскай АССР.
7. **Зіміна Клаўдзія Андрэеўна** — дэпутат ад Смольнінскай акругі гор. Ленінграда.
8. **Кірэеў Міхаіл Петровіч** — дэпутат ад Ленінградскай акругі гор. Масквы.
9. **Ізмайлава Галія Гілязеўна** — дэпутат ад Буінскай акругі Татарскай АССР.
10. **Ершоў Владзімір Александравіч** — дэпутат ад Северскай акругі Краснадарскага края.
11. **Шкіратаў Мацвей Фёдаравіч** — дэпутат ад Тульскай сельскай акругі Тульскай вобласці.

Вярхоўны Совет РСФСР прымае прапанову, унесеную ад імя групы дэпутатаў Масквы, Ленінграда, Чэлябінскай, Свердлоўскай і Новасібірскай абласцей, Далёкаўсходняга края, Чэчэна-Інгушскай і Калмыцкай аўтаномных совецкіх соцыялістычных рэспублік дэпутатам **Антонавым Д. І.**, аб утварэнні Бюджэтнай камісіі Вярхоўнага Совета РСФСР.

Бюджэтная камісія выбіраецца ў складзе 13 чалавек:

1. Старшыня камісіі — **Власаў Іван Алексеевіч** — дэпутат ад Венёўскай акругі Тульскай вобласці.

Члены камісіі:

2. **Іванова Пелагея Іванаўна** — дэпутат ад Балезінскай акругі Удмурцкай АССР.
3. **Купрыянаў Іван Нікалаевіч** — дэпутат ад Ацяшаўскай акругі Мардоўскай АССР.
4. **Ібрагімаў Рахім Кірэевіч** — дэпутат ад Мелеузаўскай акругі Башкірскай АССР.
5. **Магамедаў Джамалутдзін Махмудавіч** — дэпутат ад Левашынскай акругі Дагестанскай АССР.
6. **Стараторжскі Александр Паўлавіч** — дэпутат ад Балагоўскай акругі Калінінскай вобласці.
7. **Ефрэмаў Александр Іларыёнавіч** — дэпутат ад Ульянаўскай акругі гор. Масквы.
8. **Жыльцоў Нікалай Васільевіч** — дэпутат ад Лужскай акругі Ленінградскай вобласці.
9. **Груздзеў Іван Міхайлавіч** — дэпутат ад Уржумскай акругі Кіраўскай вобласці.
10. **Філіпаў Аркадзій Александравіч** — дэпутат ад Іркуцкай-Кіраўскай акругі Іркуцкай вобласці.
11. **Жураўлёў Нікалай Нікалаевіч** — дэпутат ад Карсунскай акругі Куйбышаўскай вобласці.
12. **Сямёнаў Фёдар Кірылавіч** — дэпутат ад Асбестаўскай акругі Свердлоўскай вобласці.
13. **Сарычэва Марыя Васільеўна**—дэпутат ад Загорскай акругі Маскоўскай вобласці.

Вярхоўны Совет пераходзіць да разгляду трэцяга пункта парадку дня — Аб унясенні змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі РСФСР.

З дакладам па трэцяму пункту парадку дня выступіў дэпутат **Хахлоў І. С.**

У спрэчках па дакладу выступілі дэпутаты **Байцоў В. І.** (Пачэпская акруга Орлоўскай вобласці), **Філіпаў А. А.** (Іркуцкая-Кіраўская акруга Іркуцкай вобласці), **Оўчыннікаў Г. І.** (Хароўская акруга Валагодскай вобласці), **Ершоў В. А.** (Северская акруга Краснадарскага края).

Пасля сканчэння спрэчак Вярхоўны Совет РСФСР пераходзіць да паартыкульнага чытання і галасавання унесеных змен і дадаткаў.

Вярхоўны Совет РСФСР прымае наступную пастанову аб унясенні змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі (Асноўнага Закона) **РСФСР:**

«АБ ЗМЯНЕННІ І ДАПАЎНЕННІ АРТ. АРТ. 14, 47, 54, 69, 92, 93, 96 і 99 КАНСТЫТУЦЫІ (АСНОЎНАГА ЗАКОНА) РСФСР

Вярхоўны Совет Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі **пастанаўляе:**

1. У адпаведнасці са змяненнем і дапаўненнем арт. 22 Канстытуцыі СССР—Аб утварэнні ў складзе Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі краёў: Алтайскага і Краснадарскага і абласцей: Архангельскай, Валагодскай, Іркуцкай, Новасібірскай, Орлоўскай, Растоўскай, Разанскай, Смаленскай, Тамбоўскай, Тульскай, Чыцінскай, а таксама ў адпаведнасці з указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб утварэнні Мурманскай вобласці — выкласці артыкул 14 Канстытуцыі РСФСР наступным чынам:

«**Артыкул 14.** Расійская Совецкая Федэратыўная Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з краёў: Алтайскага, Далёкаўсходняга, Краснадарскага, Краснаярскага, Орджанікідзеўскага; абласцей: Архангельскай, Валагодскай, Варонежскай, Горкаўскай, Іванаўскай, Іркуцкай, Калінінскай, Кіраўскай, Куйбышэўскай, Курскай, Ленінградскай, Маскоўскай, Мурманскай, Новасібірскай, Омскай, Орэнбургскай, Орлоўскай, Растоўскай, Разанскай, Саратаўскай, Свердлоўскай, Смаленскай, Сталінградскай, Тамбоўскай, Тульскай, Чэлябінскай, Чыцінскай, Яраслаўскай, аўтаномных совецкіх соцыялістычных рэспублік: Татарскай, Башкірскай, Бурат-Мангольскай, Дагестанскай, Кабардзіна-Балкарскай, Калмыцкай, Карэльскай, Комі, Крымскай, Марыйскай, Мардоўскай, Немцаў Паволжа, Паўночна-Осецінскай, Удмурцкай, Чэчэна-Інгушскай, Чувашскай, Якуцкай і аўтаномных абласцей: Адыгейскай, Яўрэйскай, Карачаеўскай, Ойроцкай, Хакаскай, Чэркескай».

2. У адпаведнасці са зменамі арт. арт. 70, 77 і 83 Канстытуцыі СССР — унесці змены ў наступныя артыкулы Канстытуцыі РСФСР:

У артыкуле 47 словы «ўнутранага гандлю» замяніць словам «гандлю», словы «Упаўнаважанага камітэта загатовак СССР» выключыць;

У артыкулах 54, 92, 96 і 99 словы «ўнутранага гандлю» замяніць словам «гандлю»;

У артыкуле 69 словы «ўнутранага гандлю» замяніць словам «гандлю» і словы «ўпаўнаважанага камітэта загатовак» замяніць словамі «ўпаўнаважанага Народнага Камісарыята Загатовак СССР»;

У артыкуле 93 словы «Камітэт загатовак назначае пры краявых (абласных) советах дэпутатаў працоўных сваіх упаўнаважаных» выключыць.

***

На гэтым другое пасяджэнне першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР закрываецца.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ
аб пасяджэнні першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР 1-га склікання 17 ліпеня 1938 года

17 ліпеня, у 1 гадзіну дня, у зале пасяджэнняў Вярхоўнага Совета РСФСР, у Крэмлі, адбылося трэцяе пасяджэнне першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР 1-га склікання.

Старшынствуе старшыня Вярхоўнага Совета РСФСР дэпутат **Жданаў А. А.**

Вярхоўны Совет РСФСР заслухаў даклад старшыні Мандатнай камісіі Вярхоўнага Совета РСФСР дэпутата Шахурына А. І. аб праверцы поўнамоцтваў дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР.

Тав. Шахурын агалашае пастанову Мандатнай камісіі Вярхоўнага Совета РСФСР аб рэзультатах праверкі поўнамоцтваў дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР па 727 выбарчых акругах:

«Праверыўшы ўсе прадстаўленыя Цэнтральнай выбарчай камісіяй выбарчыя дакументы і матэрыялы па выбарах у Вярхоўны Совет РСФСР, у паасобку на кожнага дэпутата, Мандатная камісія Вярхоўнага Совета РСФСР устанаўляе:

1. Выбары дэпутатаў у Вярхоўны Совет РСФСР па ўсіх 727 выбарчых акругах праведзены на падставе і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй РСФСР і «Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет РСФСР».

2. Ніякіх падстаў для касіравання выбараў па якой-небудзь выбарчай акрузе, а таксама ніякіх скарг і заяў па выбарах дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР на парушэнне Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах, як па выбарчых акругах, так і ў Цэнтральнай выбарчай камісіі няма.

На падставе выкладзенага Мандатная камісія Вярхоўнага Совета РСФСР прызнае правільнасць паўнамоцтваў усіх дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР, зарэгістраваных у Цэнтральнай выбарчай камісіі, спісак якіх апублікаван у газеце «Известия советов депутатов трудящихся СССР» ад 30 чэрвеня 1938 года за № 151.

У спрэчках па дакладу Мандатнай камісіі выступілі дэпутаты **Лебедзеў-Кумач В. І.** (Фрунзенская акруга гор. Масквы) і **Сарычэва М. В.** (Загорская акруга Маскоўскай вобласці).

Па прапанове дэпутата **Сарычэвай М. В.**, унесенай ад імя групы дэпутатаў Маскоўскай, Ленінградскай і Горкаўскай абласцей, Башкірскай і Татарскай аўтаномных совецкіх соцыялістычных рэспублік, Вярхоўны Совет РСФСР прымае наступную пастанову па дакладу Мандатнай камісіі:

«Заслухаўшы даклад Мандатнай камісіі, Вярхоўны Совет Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі **пастанаўляе:**

«1. Зацвердзіць даклад Мандатнай камісіі аб прызнанні правільнымі поўнамоцтваў дэпутатаў Вярхоўнага Совета Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі, выбраных па ўсіх 727 выбарчых акругах і зарэгістраваных Цэнтральнай выбарчай камісіяй па выбарах у Вярхоўны Совет РСФСР.

2. Лічыць работу Цэнтральнай выбарчай камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі закончанай».

Пасля прыняцця пастановы па дакладу Мандатнай камісіі Вярхоўны Совет РСФСР пераходзіць да разгляду пытання аб пакрыцці дэпутатам Вярхоўнага Совета РСФСР выдаткаў, звязаных з выкананнем дэпутацкіх абавязкаў. Па прапанове дэпутата **Власава І. А.** Вярхоўны Совет РСФСР прымае наступную пастанову:

«1. Устанавіць для дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР пакрыццё выдаткаў, звязаных з выкананнем дэпутацкіх абавязкаў, штомесячна па 600 рублёў.

2. Для пакрыцця выдаткаў дэпутатаў за перыяд сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР устанавіць сутачныя ў размеры 100 рублёў.

3. Устанавіць для дэпутатаў Вярхоўнага Совета РСФСР пастаянныя білеты на права бясплатнага праезду па ўсіх чыгуначных і водных пуцях РСФСР.

4. Прадугледзець па каштарысу Прэзідыума Вярхоўнага Совета РСФСР водпуск у распараджэнне старшыні Вярхоўнага Совета РСФСР 150 тысяч рублёў у год на выдаткі па зносінах з дэпутатамі і на прадстаўніцтва».

На гэтым трэцяе пасяджэнне першай сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР закрываецца.

—о—

АБВЯРЖЭННЕ ТАСС

З японскіх крыніц распаўсюджваюцца весткі, быццам 11 ліпеня каля 40 чырвонаармейцаў уварваліся ў раён, размешчаны на захад ад возера Чанчы, і занялі мясцовасць, якая належыць Манчжоу-Го. На падставе інфармацыі, атрыманай ад НКЗС, ТАСС упаўнаважан заявіць, што вышэйпаказаныя весткі не адпавядаюць сапраўднасці і што ні адзін чырвонаармеец не пераходзіў совецкай граніцы. Японскаму паверанаму ў справах, які звярнуўся ў НКЗС па гэтай справе, былі прад'яўлены Хунчунскі дагавор ад 1869 года і прыкладзеная да яго карта, якія не пакідаюць ніякага сумнення ў тым, што ўпамянутае возера размешчана цалкам на совецкай тэрыторыі і што, такім чынам, ніякага парушэння граніцы з совецкага боку не было.

НА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА ТАДЖЫКСКАЙ ССР

СТАЛІНАБАД, 15 ліпеня. (БЕЛТА). Учора вечарам адбылося трэцяе пасяджэнне першай сесіі Вярхоўнага Совета Таджыкскай ССР.

З дакладам Мандатнай камісіі аб праверцы поўнамоцтваў дэпутатаў Вярхоўнага Совета Таджыкскай ССР выступіў старшыня камісіі дэпутат Пулатаў Шарыф.

Калі тав. Пулатаў называе імя першага дэпутата Вярхоўнага Совета Таджыкскай рэспублікі — вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна, у зале ўспыхваюць поўныя захаплення авацыі. Працяжнымі авацыямі вітае зала верных саратнікаў таварыша Сталіна—таварышаў Молатава, Кагановіча, Варашылава, Андрэева, Ежова.

У ліку дэпутатаў Вярхоўнага Совета Таджыкскай ССР 20 ордэнаносцаў, 12 узнагароджаных граматамі ЦВК Таджыкскай ССР.

СТАЛІНАБАД, 16 ліпеня. (БЕЛТА). Першая сесія Вярхоўнага Совета Таджыкскай ССР закончыла сваю работу.

На сёнешнім пасяджэнні сесіі быў утваран урад — Совет Народных Камісараў Таджыкскай ССР.

Старшынёй Соўнаркома Таджыкскай ССР зацверджан тав. Курбанаў Мамадалі.

ПРЫЕЗД У СССР ЧЭХАСЛАВАЦКІХ СПАРТСМЕНАЎ

17 ліпеня ў 22 гадзіны 43 мінуты праз Менск у Маскву кур'ерскім поездам праехала дэлегацыя чэхаславацкіх спартыўных арганізацый у колькасці 21 чалавека. Дэлегацыю ўзначальвае старшыня Усечэхаславацкага спартыўнага камітэта праф. Пеліхан.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

ПРАПАГАНДЫСТЫ АДНОЙ ВАЕННАЙ ЧАСЦІ

Гамарніка-булінскай бандай, арудваўшай у паліторганах РСЧА, нанесена нямала шкоды ўсёй сістэме партыйна-палітычнай работы. Засмечваючы сваімі варожымі кадрамі паліпапарат, трацкісцкія вырадкі ўсімі мерамі тармазілі разгортванне палітычнай агітацыі і прапаганды ў часцях Чырвонай Арміі.

Асноўныя асіныя варожыя гнёзды ў арміі ўскрыты і абясшкоджаны. Армейскія большэвікі з усёй рашучасцю ліквідуюць рэшткі шкодніцтва, нанесенага трацкісцка-бухарынскімі бандытамі. Ачышчаючы свой палітычны апарат ад варожага ахвосця, большэвікі Чырвонай Арміі смела высоўваюць на партыйна-палітычную работу адданых сыноў сваёй радзімы.

Партыйная арганізацыя ваеннай часці, дзе камісарам тав. Філатаў, шырока разгарнула агітацыйна-прапагандысцкую работу сярод байцоў і камандзіраў. Растуць і выхоўваюцца сотні новых агітатараў і прапагандыстаў з ліку партыйных і непартыйных большэвікоў. У перыяд выбараў у Вярхоўны Совет СССР і БССР у нашай часці выраслі і выявіліся выдатныя таленавітыя людзі, якія ўмеюць несці большэвіцкае слова ў чырвонаармейскую масу. Многія таварышы вылучаны на кіруючую палітычную работу. Ім даверан адказны ўчастак — партыйная прапаганда.

Член партыі тав. Обадаў — скромны малады таварыш, яго раней не заўважалі. У мінулым ён быў наборшчыкам у друкарні. Варта было партарганізацыі па-сапраўднаму ім заняцца, як выявіліся яго здольнасці. Тав. Обадаву прысвоена званне палітрука. Ён выбран адказным сакратаром бюро ВЛКСМ часці. Тав. Обадаў з поспехам кіруе групай партасветы і з'яўляецца лепшым прапагандыстам.

Вырасшыя маладыя кадры прапагандыстаў з любоўю ўзяліся за справу палітычнай прапаганды і агітацыі. Яны паказваюць выдатныя ўзоры. Кандыдат партыі тав. Васільеў год таму назад прыбыў з вёскі ў Чырвоную Армію. Зараз яму прысвоена званне намесніка палітрука, ён працуе комсамольскім арганізатарам падраздзялення. У часе выбарчай кампаніі тав. Васільеў актыўна працаваў агітатарам. Ён вырас палітычна і зараз яму даверана кіраваць групай партасветы. Тав. Васільеў вельмі ўмела спалучае работу намесніка палітрука, комсамольскага арганізатара і прапагандыста.

Вялікую ролю адыгрываюць у нас чытчыкі-бяседчыкі. Ад іх у многім залежыць поспех баявой і палітычнай падрыхтоўкі байцоў.

Комсамолец тав. Канцавы з'яўляецца чытчыкам-бяседчыкам па палатцы. Ён не абмяжоўваецца толькі чытаннем газет, але і праводзіць з байцамі гутаркі на розныя іншыя палітычныя тэмы. Можна прывесці такі прыклад: байцы ў часе адной з гутарак закранулі пытанне з гісторыі барацьбы партыі з ворагамі народа — трацкісцка-бухарынскімі бандытамі. Тав. Канцавы даў змястоўны адказ, а таксама падрабязна пазнаёміў байцоў сваёй палаткі з дакладам таварыша Сталіна на лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) «Аб недахопах партыйнай работы і мерах ліквідацыі трацкісцкіх і іншых двурушнікаў».

Чытчыкі-бяседчыкі тт. Канцавы, Радкевіч, Хамутаў і многія іншыя нядаўна прыцягнуты да актыўнай партыйна-палітычнай работы па выхаванню байцоў Чырвонай Арміі.

Праводзячы палітычную агітацыю ў сябе ў часці, нашы агітатары не парываюць сувязі з грамадзянскім насельніцтвам. Дзесяткі лепшых агітатараў перыядычна выязджаюць у калгасы і на прадпрыемствы, дзе праводзяць гутаркі, выступаюць з дакладамі.

Партыйная арганізацыя часці ставіць галоўнай сваёй задачай — выхоўваць і расціць новыя маладыя кадры прапагандыстаў, дапамагаць ім у аваладанні большэвізмам.

Палітрук І. М. МІХЕЕЎ.

ВЫКРЫВАЦЬ ПАКЛЁПНІКАЎ ДА КАНЦА

Студзеньскі Пленум ЦК ВКП(б) з усёй рашучасцю прапанаваў усім партыйным арганізацыям прыцягваць да суровай адказнасці паклёпнікаў-кар'ерыстаў, якія пад маскай «пільнасці» ўсяляк імкнуцца [illegible] чэсных большэвіцкіх кадраў, пасеяць [illegible] у партыйных арганізацыях.

Партыя пад кіраўніцтвам Сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) правяла вялікую работу па ачыстцы ад асіных гнёздаў трацкісцка-бухарынскіх нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў і іх памочнікаў — паклёпнікаў.

Аднак, яшчэ сям-там асталіся невыкрытыя кар'ерысты, паклёпнікі, якія перафарбаваліся, змянілі сваю варожую тактыку адкрытага паклёпу, [illegible] сваёй варожай дзейнасці. Яны страчылі заявы на чэсных комуністаў, прычым падпісвалі на гэтых заявах прозвішчы другіх чэсных комуністаў.

Гэтыя двойчы-паклёпнікі небяспечны і шкодны. Гэта тып вераломнага каварнага ворага, які прыкрываецца партыйным білетам.

Да такіх тыпаў паклёпнікаў-двурушнікаў адносіцца былы намеснік рэдактара журнала «Работніца і калгасніца Беларусі» Пятроўская, якая, выкарыстоўваючы варожа-правакацыйны метад, рассылала ў розныя партыйныя арганізацыі паклёпніцкія заявы на членаў партыі пад чужымі прозвішчамі.

Так, яна ў верасні за подпісам члена партыі дрысенскай партарганізацыі тав. Свярдлова напісала заяву ў партарганізацыю газеты «Советская Белоруссия» на члена партыі т. Ваганаву. Партыйная арганізацыя дэталёва праверыла ўказаныя ў заяве «кампраметуючыя» матэрыялы і аказалася, што ўсе яны надуманы і з'яўляюцца яўнай хлуснёй і правакацыяй. Разам з тым высветлілася, што тав. Свярдлоў ніколі не пісаў гэтай заявы і не ведаў аб яе існаванні.

Праз некаторы час у тую-ж партарганізацыю, за подпісам тав. Фрыдзона — члена барысаўскай партарганізацыі, паступае другая заява на члена партыі тав. Нехамкіна. Праверкай устаноўлена, што не толькі матэрыялы не адпавядаюць сапраўднасці, але што і сам «аўтар» не знаёмы з тав. Нехамкіным, не ведае яго. [illegible] Аказалася, што гэтым [illegible] Пятроўская, [illegible] усякае чалавечае аблічча.

Такая-ж паклёпніцкая заява [illegible] была падана Пятроўскай на члена партыі тав. Врублеўскую, [illegible]. Пры разглядзе гэтай заявы выявілася поўная яе беспадстаўнасць.

[illegible] гутарках яна іх усяляк усхваляла, яна разам з імі абуралася па поваду гэтых правакатарскіх актаў, яна нават аказвала дапамогу ў росшуку гэтых паклёпнікаў, выдумваючы новыя прозвішчы, беручы пад падазронасць новых людзей. Прычым, усё гэта рабілася з разлікам, каб адцягнуць ад сябе малейшую цень падазронасці. Пятроўская дзейнічала як вопытны паклёпнік, які прадумвае кожны свой крок, кожны ўчынак. Выяўленыя тры факты паклёпніцкіх заяў, як відаць, не першыя. На іх адчуваецца вопытная рука паклёпніка-правакатара.

Варашылаўскі РК КП(б)Б (г. Менск) паклёпніцу-двурушніцу Пятроўскую выключыў з радоў партыі і справу аб ёй перадаў следчым органам.

Кожная партыйная арганізацыя з гэтага абураючага факта павінна зрабіць для сябе адпаведныя вывады. Яшчэ вышэй падняць рэволюцыйную пільнасць кожнага комуніста, каб да канца выкрыць усіх да аднаго трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх бандытаў, як-бы яны хітра ні маскаваліся.

Паклёпнікі-кар'ерысты, двурушнікі, якія сваёй гнуснай дзейнасцю вэнеслаўляюць чэсных людзей, чэсных членаў партыі, павінны быць пакараны з усёй строгасцю совецкіх законаў.

П. В. ЕРШОЎ.

ХРОНІКА

ДЭПУТАТ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР т. КІШЧАНКА ПРЫНЯТА Ў КАНДЫДАТЫ ПАРТЫІ

ЛЕПЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). 15 ліпеня на партыйным сходзе [illegible] сельскай партыйнай арганізацыі была разгледжана заява тав. Кішчанка Еўгеніі Карпаўны, калгасніцы калгаса «Комунар», дэпутата Вярхоўнага Совета БССР, аб прыёме яе ў кандыдаты партыі. У сваёй заяве тав. Кішчанка пісала:

«Прашу прыняць мяне ў рады большэвіцкай партыі. Абавязваюся з гонарам насіць высокае званне кандыдата ленінска-сталінскай партыі. Буду [illegible] змагацца за вялікую справу комунізма».

Партыйны сход аднагалосна рашыў прыняць тав. Кішчанка Е. К. у кандыдаты партыі.

Днямі Жлобінскі РК КП(б)Б прыняў у кандыдаты партыі трох стахановаў. Сярод іх: тав. Гарбарэнка І. І. — рабочы-стахановец, мае 26 год вытворчага стажа [illegible]; тав. Байкаў В. Ф. — лепшы стахановец чыгункі, і тав. Марчанка К. Т.

ШКОЛА ПАРТЫЙНА-КОМСАМОЛЬСКАГА АКТЫВА

Для павышэння агульнаадукацыйнага і палітычнага ўзроўню партактыва завода і падрыхтоўкі прапагандыстаў партыйны камітэт мінскага [illegible] завода імя Мяснікова арганізаваў гадавую школу партыйна-комсамольскага актыва завода. У школе займаецца 21 комуніст і 6 [illegible]. У праграму школы ўваходзяць: гісторыя ВКП(б) па першакрыніцах, гісторыя народаў СССР і геаграфія. Заняткі ў школе праходзяць 5 раз у месяц па 4 гадзіны. Ужо праведзены першыя 5 заняткаў. Усе слухачы з [illegible] наведваюць школу.

КУРСЫ НІЗАВЫХ ПАРТРАБОТНІКАЎ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Культпроп Гомельскага гаркома партыі арганізоўвае пры Доме партактыва 6-дзённыя курсы нізавых партработнікаў. На курсах будуць займацца ўпершыню выбраныя на партыйную работу сакратары парткомаў і парторгі. Курсы будуць працаваць з адрывам ад вытворчасці.

ЗАКРЫЛІСЯ З'ЕЗДЫ БОЛЬШЭВІКОЎ ТУРКМЕНІІ І КІРГІЗІІ

АШХАБАД, 16 ліпеня. (БЕЛТА). Закончыў сваю работу VII з'езд комуністычнай партыі (большэвікоў) Туркменіі. З'езд выбраў ЦК КП(б) Туркменіі ў колькасці 61 члена і 15 кандыдатаў.

Адбыўся пленум Цэнтральнага Камітэта. Пленум выбраў бюро ў складзе 7 членаў і 4 кандыдатаў. Сакратарамі ЦК КП(б) Туркменіі выбраны тт. Чубін, Бердыеў, Іонычаў.

ФРУНЗЕ, 16 ліпеня, (БЕЛТА). Сёння на ранішнім пасяджэнні II з'езда комуністычнай партыі (большэвікоў) Кіргізіі былі заслуханы вынікі тайнага галасавання ў склад пленума ЦК КП(б) Кіргізіі. У склад ЦК КП(б) Кіргізіі выбрана 57 членаў і 15 кандыдатаў.

На адбыўшымся пленуме ЦК КП(б) Кіргізіі сакратарамі ЦК КП(б) Кіргізіі выбраны тт. Вагаў, Джаналіеў і Борак.

ІСПАНІІ НЕ БЫЦЬ КАЛОНІЯЙ ФАШЫЗМА!

На працягу двух год увесь свет з напружанай увагай і хваляваннем сочыць за гераічнай барацьбой іспанскага народа з фашысцкімі інтэрвентамі і мяцежнікамі. Вось ужо два гады гераічны іспанскі народ мужна абараняецца супроць аб'яднаных сіл міжнароднай рэакцыі, непахісна адстойваючы сваю свабоду і незалежнасць.

Іспанскі народ упісаў поўныя неўвядальнай славы, характва і легендарных подзвігаў старонкі ў гісторыю барацьбы народаў за сваю свабоду. Неацэнімы заслугі іспанскага народа перад чалавецтвам, перад сусветнай дэмакратыяй і культурай!

Заняўшы перадавыя пазіцыі антыфашысцкага фронта, са зброяй у руках абараняючы сваю радзіму ад пасягацельстваў наглага і каварнага ворага, працоўныя Іспаніі адстойваюць агульную справу міру, кроўныя інтарэсы чалавецтва.

Два светы — свет дэмакратыі і свабоды і свет фашызма і вайны — сутыкнуліся зараз у рашучай схватцы на франтах Іспаніі. Ад зыходу гэтай барацьбы залежыць лёс дэмакратыі на зямным шары. Перамога над бандамі інтэрвентаў і мяцежнікаў нанесла-б магутны ўдар міжнароднай рэакцыі. Гэта добра разумеюць прыяцелі і ворагі рэспубліканскай Іспаніі.

Вось чаму гераічная барацьба іспанскага народа выклікае захапленне і гарачую любоў усіх тых, каму дарагі інтарэсы культуры, хто ненавідзіць крывавы фашызм, хто не хоча, каб над Еўропай навісла цёмная змрочная ноч сярэдневякоўя. Вось чаму з скрыгатам зубоў сустракае міжнародная рэакцыя кожны поспех рэспубліканскай арміі.

Іспанія! Гэта слова дорага, блізка к сэрцу кожнага антыфашыста і чэснага дэмакрата. Гэта слова роднае кожнаму совецкаму грамадзяніну. Совецкі народ з глыбокай сімпатыяй і любоўю адносіцца да вялікага брацкага іспанскага народа, які ўжо два годы вытрымлівае люты націск фашысцкіх інтэрвентаў.

З самага пачатку вайны ў Іспаніі на ўсіх этапах барацьбы, у дні перамог і паражэнняў, у дні радасці і гора працоўныя СССР на чале з партыяй большэвікоў падтрымлівалі і падтрымліваюць іспанскіх братоў. СССР з'яўляецца самым верным, самым моцным другам рэспубліканскай Іспаніі. Працоўныя Іспаніі ніколі не забудуць велізарнай матэрыяльнай і маральнай дапамогі, аказваемай ім вялікім совецкім народам у цяжкія дні іх гераічнай барацьбы.

Працоўныя Іспаніі не забудуць брацкай салідарнасці совецкага народа ў іх вайне за нацыянальную незалежнасць.

У Лізе нацый, на пасяджэннях Лонданскага камітэта па неўмяшанню, у атмасферы ганебнага роўнадушша і капітуляцыі перад агрэсарам з боку дэмакратычных дзяржаў, у атмасферы фашысцкіх правакацый і шантажа, трусасці і подласці—громка, смела, рашуча і настойліва гучыць голас вялікага СССР у абарону рэспубліканскай Іспаніі, у абарону яе незалежнасці, у абарону міру.

Вялікі правадыр народаў таварыш Сталін у сваёй тэлеграме Цэнтральнаму Камітэту комуністычнай партыі Іспаніі ў кастрычніку 1936 года выказаў думкі і пачуцці мільёнаў працоўных СССР:

«Працоўныя Совецкага Саюза выконваюць толькі свой абавязак, аказваючы пасільную дапамогу рэволюцыйным масам Іспаніі. Яны аддаюць сабе адчот, што вызваленне Іспаніі ад гнёту фашысцкіх рэакцыянераў не ёсць прыватная справа іспанцаў, а — агульная справа ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва».

Тэлеграма таварыша Сталіна падняла дух іспанскага народа, натхніла яго на новыя подзвігі, паказала ўзор інтэрнацыянальнай салідарнасці, згуртавала і пашырыла лагер народнага фронта.

У агні жорсткіх баёў, у дні цяжкіх выпрабаванняў выкавалася цесная дружба двух вялікіх народаў. І гэта дружба ніколі не аслабне.

У незабыўныя дні ліпеня 1937 года слаба ўзброеныя рабочыя атрады разграмілі фашысцкіх мяцежнікаў у важнейшых цэнтрах краіны. І калі-б не дапамога фашысцкіх агрэсараў—Германіі і Італіі, мяцеж быў-бы даўно падаўлен. Бунт фашысцкіх генералаў ператварыўся даўно ўжо ў адкрытую інтэрвенцыю двух буйных фашысцкіх дзяржаў. За шырмай Лонданскага камітэта па неўмяшанню, пад прыкрыццём нуднай балбатні лорда Плімута і яго прыяцеляў, пад заслонай гнуснай камедыі «неўмяшання» фашысцкія агрэсары паспелі сканцэнтраваць у Іспаніі магутную армію ў 200 тыс. чалавек, аснашчоную перадавой ваеннай тэхнікай.

Увесь народ падняўся на барацьбу з захватчыкамі. У агні баёў, у парахавым дыму народ стварыў сваю выдатную, гераічную армію, свае кадры камандзіраў, лётчыкаў, танкістаў, сваю ваенную прамысловасць. Народная армія абараніла Мадрыд—пудоўны горад, пад сценамі якога разбіліся мутныя хвалі фашызма. Бяспрыкладная абарона Мадрыда — незабыўная старонка ў гісторыі рэволюцыі. Народная армія разграміла інтэрвентаў пад Гвадалахарай, на рацэ Хараме, пад Бельчытэ і Тэруэлем. Гэта армія мужна абараняе зараз кожную пядзь роднай зямлі ў Леванце.

Гэту армію сцэментавала, загартавала ў баях гераічная комуністычная партыя Іспаніі, слаўны атрад Комуністычнага Інтэрнацыянала.

Компартыя Іспаніі з'яўляецца сапраўднай душой гераічнай барацьбы з наглым ворагам. У грозныя дні небяспекі яна натхняла, мабілізоўвала народ на абарону. Яна стварыла легендарны пяты полк—правобраз будучай дысцыплінаванай рэгулярнай арміі. Яна паслала на фронт сваіх лепшых сыноў—камандзіраў, камісараў, байцоў, аддаўшых сваё жыццё за вызваленне народа. Пад яе вадзіцельствам народ выкрыў і разграміў «пятую калону» — подлых трацкісцкіх здраднікаў, пасобнікаў фашысцкіх інтэрвентаў. Пад яе кіраўніцтвам створан магутны адзіны антыфашысцкі фронт усіх рэспубліканскіх партый і груп.

Бліскучы кіраўнік, выдатны арганізатар мас Хозе Дыяс, легендарная Даларэс Ібаруры — увасабленне найвялікшай самаадданасці і магутнай рэволюцыйнай сілы, Хэсус Эрнандэс, Вінцэнт Урыбе, Антоніо Міхе, Энрыке Лістэр — гэтыя імёны слаўных, гераічных іспанскіх большэвікоў ведае, шануе і любіць усё працоўнае чалавецтва.

Вайна ў Іспаніі далёка яшчэ не скончана. Інтэрвенты і фашысцкія мяцежнікі захвацілі вялікую частку іспанскай зямлі, занялі краіну басках і Астурыю. Вораг не спыняецца ні перад якімі зверствамі і гвалтамі, каб закабаліць, задушыць вялікі іспанскі народ.

Уперадзе — яшчэ ўпартая, крывавая барацьба, новыя афяры і пакуты. Аднак, воля іспанскага народа да барацьбы і перамогі не зломлена. Аб'яднаны вакол свайго ўрада іспанскі народ сёння ўпарта супраціўляецца фашысцкаму нашэствію, накапляе сілы для рашаючага грамавога ўдару.

Сёння, у дзень другой гадавіны гераічнай барацьбы іспанскага народа, працоўныя Совецкай Беларусі горача вітаюць сваіх братоў з далёкай і ў той-жа час блізкай Іспаніі і жадаюць ім хуткай перамогі над аб'яднанымі сіламі фашысцкай рэакцыі.

ВЯЛІКІ ПАЭТ СОЦЫЯЛІЗМА

(45 год з дня нараджэння В. В. Маякоўскага)

Владзімір Маякоўскі — лепшы паэт нашай совецкай эпохі, тварэц новай соцыялістычнай лірыкі, глава рэволюцыйнай паэзіі свету, яе гордасць і слава. Гэта быў сапраўды мабілізаваны і прызваны на фронт рэволюцыі баец, благародны і мужны агітатар, «гарлан-главар», аддаўшы ўсю сваю «звонкую сілу паэта» атакуючаму, усёперамагаючаму класу ў барацьбе за свабоднае, шчаслівае грамадства.

Яшчэ да Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі ён, не ўмеючы яшчэ чотка і ясна разбірацца ў класавай абстаноўцы, быў непрымірымым ворагам прагніўшага капіталістычнага свету.

Будучы 12-гадовым хлапчуком, вучнем Кутаіскай гімназіі, Маякоўскі горача ўспрымае рэволюцыйныя падзеі 1905 года. Неўзабаве па прыездзе ў Маскву падростак Маякоўскі ўстанаўляе сувязь з большэвіцкімі арганізацыямі. Ён некалькі разоў арыштоўваецца. Пры апошнім арышце 16-гадовы Маякоўскі прасядзеў 11 месяцаў у адзіночцы Бутырскай турмы.

Першыя вершы Маякоўскі піша ў тое дзесяцігоддзе, якое, па словах Алексея Максімавіча Горкага, «упаўне заслугоўвае імя самага ганебнага і бессаромнага дзесяцігоддзя ў гісторыі рускай інтэлігенцыі». Яго вершы прагучэлі падобна набату, як выклік эпігонам буржуазна-дваранскай паэзіі, як выклік капіталістычнай рэчаіснасці. Ужо ў дарэволюцыйны перыяд Маякоўскі шукае шляхоў да мастацтва вуліцы, той «без'языкой» вуліцы, якой «нечем кричать и разговаривать».

Усёй магутнасцю свайго паэтычнага голасу ён заклікае народ да разбурэння старога свету, які душыў, мяў і таптаў чалавечую асобу. Праз свае паэтычныя творы Маякоўскі пранёс мару аб шчасці працоўнага чалавека, мару аб новым часе, аб соцыялізме.

Паэт ведаў, што будучыня ўсяго чалавецтва можа быць заваявана толькі ў жорсткай барацьбе з светам гвалту і прыгнечання. У сваёй выдатнай па сіле і палкасці паэме 1915 года «Облако в штанах» Маякоўскі гаварыў ужо аб немінучасці рэволюцыі мільёнаў, гарачы подых якой ён пачуў у наступаючых класавых баях.

Сусветная імперыялістычная вайна дапамагла паэту лепш разабрацца ў барацьбе класаў і, нарэшце, знайсці тую рэволюцыйную сілу, якая пайшла на апошні штурм цвярдынь капіталізма. Сярод шавіністычнага выцця і «патрыятычных» крыкаў Маякоўскі здолеў, адзін з нямногіх тады паэтаў, узвысіць свой голас у абарону чалавека. Ён рашуча паўстаў супроць цынізма і гнуснасці імперыялістычнай бойні і палка агітаваў за паражэнне «айчыннага», буржуазнага ўрада.

«Никто не просил,
чтоб была победа
родине начертана.
Безрукому огрызку кровавого обеда
на чорта она?!»

Калі наступіла Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя, Маякоўскі з першых-жа дзён, без малейшых хістанняў стаў у рады яе байцоў, аддаўшы сябе цалкам рэволюцыйнай барацьбе. Вялікая соцыялістычная рэволюцыя зрабіла Маякоўскага паэтам большэвіцкай партыі, лепшым паэтам краіны соцыялізма, песняром вызваленага народа. Да радзімы, да народа, да большэвіцкай партыі звяртаў ён свае мастацкія творы. Яго паэзія набыла выключна баявую палітычную мэтанакіраванасць.

ВЛАДЗІМІР МАЯКОЎСКІ.

У адным з артыкулаў 1926 года Маякоўскі пісаў, што зараз працоўныя масы патрабуюць, каб паэты «несмотря на трудности пути, славили радость жизни, веселье труднейшего марша в коммунизм». Такім праслаўленнем радасці жыцця, такім «маршем в коммунизм» і з'явілася паслярэволюцыйная паэзія Маякоўскага. У совецкай паэзіі няма нічога жыццерадасней, пераможней, чым паслякастрычніцкія вершы і паэмы Владзіміра Маякоўскага.

Распяваючы частушкі Маякоўскага, ішлі матросы на штурм Зімняга дварца; з яго палкімі маршамі ішлі чырвонаармейцы ў бой з белагвардзейскімі бандамі. Сваімі вершамі Маякоўскі разіў ворагаў народа, якіх ён ненавідзеў з усёй страсцю паэта-рэволюцыянера, славіў соцыялістычную бацькаўшчыну. Адчуваючы вялікую адказнасць сваю, як паэта, перад будучыняй, ён не раз сцвярджаў, што «поэт всегда должник вселенной», што ён — «народа водитель и одновременно—народный слуга», што «рифма поэта — ласка и лозунг, и штык, и кнут».

Творы Маякоўскага адлюстроўваюць паўнату і яркасць нашага незвычайнага жыцця, веліч барацьбы, небывалы пафас нашага будаўніцтва і вялікі гераізм нашага народа—свежасць і маладосць яго мыслей і пачуццяў. Змест паэзіі Маякоўскага за ўсе рэволюцыйныя годы гэта—паэтычная летапісь самой рэволюцыі. У годы грамадзянскай вайны Маякоўскі нястомна працаваў у вядомых «Окнах РОСТА», дзе сапраўды каваў «железки строк», гэта «старое, но грозное оружие».

Маякоўскі быў наватарам у паэзіі ў поўным сэнсе слова.

Традыцыі паэтычнай работы Маякоўскага—гэта традыцыі вялікай рускай рэволюцыйнай паэзіі, паэзіі соцыялістычнага рэалізма. У творах Маякоўскага мы маем арганічнае злучэнне лірыкі і эпаса. Любы яго твор на грамадскую тэму — глыбока асабісты, любы яго верш на асабістую тэму — глыбока агітацыйны.

Цяжка перадаць усю разнастайнасць паэзіі Маякоўскага. Ён піша натхнёныя вершы, прысвечаныя лепшым людзям краіны, якія змагаліся за яе шчасце — благароднаму рыцару соцыялістычнай рэволюцыі Феліксу Дзержынскаму, Войкаву, Вароўскаму.

Ва ўсёй творчасці Маякоўскага асабліва ярка вылучаюцца дзве тэмы—соцыялістычная радзіма і партыя, радзіма і Ленін. Вобраз геніяльнага Леніна і соцыялістычнай радзімы раскрыты Маякоўскім у радзе твораў. Але асабліва выдатны ў гэтым плане яго паэмы «Владимир Ильич Ленин» і «Хорошо», паэмы, якія з'яўляюцца вяршынямі соцыялістычнай паэзіі.

У паэме «Владимир Ильич Ленин» паэт проста, манументальна і праўдзіва дае вобраз правадыра працоўных вялікага Леніна.

Вобраз Леніна Маякоўскі паказвае злітым з гісторыяй партыі і рэволюцыйнай барацьбой рабочага класа. Маякоўскі знаходзіць запальваючыя, самыя пераканаўчыя словы, апяваючыя сілу і магутнасць большэвіцкай партыі. У чэканных словах палітычнага лозунга ён выразіў мыслі совецкага народа аб сваёй партыі:

«Партия —
бессмертие нашего дела.
Партия единственное,
что мне не изменит.
... Мозг класса,
дело класса,
сила класса —
вот что такое партия».

Ленін і большэвіцкая партыя для Маякоўскага — адно цэлае. Паэт паказвае геніяльнае ўменне Леніна арыентавацца ў самых складаных умовах, змяняць іх і рабіць гісторыю. Ленін «видел то, что временем закрыто». Маякоўскі не раз падкрэслівае, малюючы Леніна, што гэта правадыр новага тыпу, які кроўна зросся з кіруемым ім народам, разам з ім прайшоўшы ўсе труднасці барацьбы за соцыялізм. Ленін—надзея і радасць, сцяг і зброя ўсіх працоўных свету.

Любоў Маякоўскага к Леніну — «самому земному изо всех прошедших по земле людей» — дапаўняецца любоўю да соцыялістычнай радзімы, да народа.

Як бязмежна дорага яму «земля молодости», совецкая зямля, з якой «вместе мерз», «вдвоем голодал». І ён шпоўнага ў нагу з сваёй роднай краінай, радасны і горды яе веліччу, узняўшы над усім светам свой «молоткастый, серпастый советский паспорт».

«Читайте,
завидуйте:
Я —
Гражданин
Советского Союза!».

Славячы сёнешні дзень сваёй радзімы, паэт праслаўляе светлае заўтра ўсяго свету.

Ворагі соцыялізма добра ведалі магутную сілу яго паэтычнага слова, роўнага штыку. Яны баяліся яго вострай палітычнай зброі, яго ўплыву і ўсенароднай славы. І яны, стварыўшы атмасферу цкавання, паклёпу, сразілі яго. Але паэзія Маякоўскага жыва. Грозная зброя яго соцыялістычнай лірыкі не ржавее, яна па-ранейшаму з узросшай сілай прадаўжае разіць ворагаў і запальваць сэрцы мільёнаў людзей у барацьбе за свабоднае жыццё, за комунізм. Усёй сваёй дзейнасцю, усімі ста тамамі сваіх партыйных кніжак вялікі пясняр соцыялістычнай чалавечнасці заслужыў высокую ацэнку вялікага Сталіна: «Маякоўскі быў і астаецца лепшым, таленавіцейшым паэтам нашай совецкай эпохі». Гэта высокая ацэнка правадыра сведчыць, што совецкі народ ніколі не забудзе свайго паэта, якому

«... общим памятником
будет
построенный
в боях
социализм!».

П. ФІГЛОЎСКАЯ.

ДРУГАЯ ГАДАВІНА БАРАЦЬБЫ ІСПАНСКАГА НАРОДА СУПРОЦЬ ФАШЫСЦКІХ ІНТЭРВЕНТАЎ

Гераічны народ Іспаніі пераможа!

Барацьба іспанскага народа супроць фашысцкіх інтэрвентаў. НА ЗДЫМКУ: камандзір пятага корпуса рэспубліканскіх войск Лістэр сярод байцоў (СФ).

Таварыш Сталін! Іспанцы вітаюць цябе!

АНТОНІО МАЧАДО, іспанскі паэт

К канцу другога года вайны мы пацвярджаем, што верым у перамогу. У святле гэтай вайны многія з нас, якія любяць СССР, ясна бачаць вялікую творчую працу яго народаў. Не толькі в пачуцці ўдзячнасці за благародныя і бескарысныя дапамогі, якую аказвае нам Совецкі Саюз, але таксама і таму, што ён усяго гэтага заслугоўвае, накіроўваем мы нашы позіркі да Масквы, каб яшчэ раз сказаць, што СССР — гэта магутны, яркі маяк, асвятляючы будучае свету.

Таварыш Сталін! У дзень другой гадавіны іспанскай вайны іспанцы вітаюць цябе!

АВІЯЦЫЯ—НАШ ГОНАР

МАРЫЯ-ТЭРЭЗА ЛЕОН

Гісторыя авіяцыі рэспубліканскай Іспаніі вельмі кароткая. Можна ўпэўнена сказаць, што яна нарадзілася, умацавалася і ўзмужала ў барацьбе з фашызмам. А прайшлі-ж толькі месяцы.

Франка, як вядома, атрымлівае такія самалёты ад італьянскіх і германскіх фашыстаў. Экспедыцыйныя італа-германскія войскі ва ўсеўзбраенні ваеннай тэхнікі атакуюць маладую іспанскую рэспубліку.

Але ўпартасць дапамагла рэспубліканцам не толькі арганізаваць вытворчасць сваіх танкаў, сваіх самалётаў, але і кінуць у бой дзясяткі людзей, авалодаўшых ваеннай тэхнікай. Усе віды зброі добрыя, калі яны дапамагаюць перамагчы фашызм. І ўсё ж у рэспубліканскай Іспаніі асабліва любяць, асабліва ганарацца сваёй авіяцыяй, сваімі лётчыкамі.

Крылатыя байцы — самыя адважныя сыны ўрадавай арміі.

Я магла-б расказаць аб многіх выдатных эпізодах слаўнай работы нашых лётчыкаў. Я была сведкай адной трагічнай сутычкі. Вораг збіраўся скінуць над Мадрыдам смертаносныя бомбы, але наш лётчык перашкодзіў яму і прымусіў прыняць бой. Насельніцтва Мадрыда з хваляваннем назірала за драматычным развіццём сутычкі, у якой замежны лётчык і крылаты баец рэспубліканскай авіяцыі праявілі максімум майстэрства і ловкасці.

Нарэшце, бамбардыроўшчык быў падбіт, па барту яго ўспыхнуў агонь. Але падаючы самалёт закрануў крыло знішчальніка і разам з ім упаў на зямлю. Наш лётчык загінуў смерцю героя.

Я была сведкай і другога боя, у час якога адзін з пілотаў падбітага самалёта рэспубліканскай авіяцыі выпрыгнуў з парашютам.

Я бачыла таксама паветраны бой, у якім прыняла ўдзел каля сямі самалётаў.

Міжнародны фашызм у асцярвяненні кідае ў бой усю сваю перадавую тэхніку, каб тэрарызаваць і зламіць мужнасць байцоў вялікага горада. Але ўсякі раз насустрач варожым самалётам вылятаюць смелыя эскадрыльі нашых птушак, якія нясуць ворагу паражэнне і гібель.

Яркі факт, ілюструючы любоў да авіяцыі. Адна з мадрыдскіх лётных школ абвясціла набор курсантаў. Гэта школа магла прапанаваць жадаючым авалодаць авіяцыйнай тэхнікай толькі трыста месц. Толькі трыста. На гэтыя месцы горача прэтэндавалі восем тысяч чалавек.

Я не памылюся, калі скажу, што ўся моладзь рэспубліканскай Іспаніі хацела-б быць лётчыкамі і танкістамі.

Да другой гадавіны гераічнай барацьбы іспанскага народа супроць фашысцкіх інтэрвентаў. НА ЗДЫМКУ: атрад байцоў рэспубліканскай арміі на перадавых пазіцыях.

ПРЫВІТАННЕ ВАМ, ПРЫЯЦЕЛІ ІСПАНІІ!

Падпалкоўнік ЭНРЫКЕ ЛІСТЭР, камандзір пятага корпуса рэспубліканскай арміі

Пасылаю праз «Праўду» палкае прывітанне совецкаму народу. За два годы вайны супроць замежнай інтэрвенцыі любоў байцоў і ўсяго іспанскага народа да вялікага совецкага народа і яго цвёрдага і няхільнага правадыра таварыша Сталіна становіцца з кожным днём больш і мацней.

Наш народ ніколі не забудзе вялікай салідарнасці совецкага народа і яго ўрада ў нашай вайне за нацыянальную незалежнасць.

Наша армія, наш народ, наш урад нацыянальнага яднання сёння больш, чым калі-небудзь, упэўнены ў перамозе. Не гледзячы на цяжкасці, мы выйграем апошнюю, рашучую бітву. Мы пераможам і знешніх і ўнутраных ворагаў.

Прыгавор совецкага правасуддзя ў вашай вялікай краіне над права-трацкісцкім цэнтрам, над агентамі міжнароднага фашызма, мы выйгралі вялікую бітву з фашызмам і дапамаглі працоўным усяго свету, усім народам лепш зразумець, хто іх горшыя ворагі.

ВОРАГ БУДЗЕ РАЗГРОМЛЕН

Генерал МІЯХА, камандуючы рэспубліканскімі войскамі цэнтральнай зоны

Другая гадавіна вайны за незалежнасць супадае з адным з самых цяжкіх момантаў у барацьбе народа і арміі рэспубліканскай Іспаніі. І тым не менш ніколі яшчэ народ і армія не адчувалі сябе такімі моцнымі, як зараз.

Мы ўсе памятаем гераічныя лістападаўскія дні 1936 года, калі было адбіта наступленне фашыстаў на Мадрыд. Сталіцу ўдалося выратаваць таму, што яе абаранялі армія і народ, гатовыя хутчэй памерці, чым капітуляваць перад ворагамі Іспаніі і цывілізаванага чалавецтва. Тыя-ж пачуцці натхняюць зараз мужных байцоў Леванта і народ Валенсіі, якая таксама, як і Мадрыд, акажацца непрыступнай для інтэрвентаў. Уся армія, падтрымліваючая законны ўрад Іспаніі, поўна гэтай веры і зараз, у другую гадавіну барацьбы, уноў пацвярджае сваю непахісную ўпэўненасць у перамозе і сваё абяцанне змагацца да канца, да разгрому ворага.

І ў лістападзе 1936 года і на ўсіх этапах нашай барацьбы за незалежнасць Іспанская рэспубліка бачыла і бачыць у Совецкім Саюзе свайго магутнага, вернага друга.

Іспанскія салдаты, якія ўмеюць цаніць салідарнасць сваіх совецкіх братоў у гэтай барацьбе, уноў выражаюць сваю ўдзячнасць ураду і народам Совецкага Саюза, якіх і я горача вітаю ад усяго сэрца, як іспанец і салдат.

Мы ведаем, што можам і далей разлічваць у гэтай барацьбе на гэту выдатную салідарнасць Совецкага Саюза, які абараняе справу Іспаніі з дастоінствам і рашучасцю, робячы яму і непахісным пачуццём вечнай удзячнасці.

Няхай увесь свет ведае, што іспанская армія пераможа, што зараз, як ніколі Іспанія поўна жыцця і ўпэўненасці ў тым, што яна прагоніць захватчыкаў і адновіць сваю незалежнасць і свабоду! («Праўда»).

Генеральны сакратар компартыі Іспаніі Хозэ Дыяс (СФ).

Даларэс Ібарury, палкі трыбун і барацьбіт супроць фашысцкіх інтэрвентаў.

ПОДВІГІ БАЙЦОЎ РЭСПУБЛІКАНСКАЙ ІСПАНІІ

ЛЕЙТЭНАНТ ХУАН КОРТЭС

Танкавы ўзвод лейтэнанта Хуана Кортэс, выканаўшы заданне, вяртаўся да сваіх часцей. Калі да месцазнаходжання іх асталося 200 метраў, лейтэнант раптам убачыў паласу полымя за сваім танкам. Сумненняў не было — танк гарэў. У галаве лейтэнанта мільганула думка: «Узорван бак з бензінам, за ім узарвецца запасны, а затым пачнуць ірвацца снарады. Экіпаж і машына загінуць»... Танк рухаўся ўсё павольней, полымя разгаралася.

Тады, па загаду лейтэнанта, вадзіцель спыніў танк і разам з Хуанам Кортэс пабег да сваіх.

Танк, стоячы на дарозе, усё яшчэ гарэў. Але снарады і запасны бак асталіся цэлымі. Тады лейтэнант рашае выратаваць машыну. Перабежкамі і паўзком, пад ураганным агнём кулямётаў і стралкоў мяцежнікаў Хуан Кортэс дабраўся да танка. Языкі полымя аблізвалі броню. Люк вадзіцеля і люкі вежы дыміліся.

Некалькі секунд яшчэ было сумненне: «А калі матор не завядзецца, што тады?.. Ці ўдасца яшчэ раз жывым выйсці з танка і дабрацца да сваіх?..».

Але думка аб выратаванні машыны была мацней жаху смерці. У 15 метрах ад танка лейтэнант падняўся ва ўвесь рост і што было сілы кінуўся да яго. Зноў моцна застракаталі кулямёты мяцежнікаў, але лейтэнант ужо ў машыне. Вось ён нырнуў у танк і закрыў люкі.

Пераключыўшы бензінавы кран на запасны бак, ён завёў матор, машына задрыжэла; уключыў другую скорасць — машына кранулася і... не пайшла. Уключыў першую—той-жа рэзультат. Тады на 2.000 абаротаў матора Хуан Кортэс уключае запаволеную скорасць, і танк, яшчэ ў полымі, пад ураганным агнём павольна, павольна паўзе да сваіх. Праз 10 мінут машына была ў безапаснасці.

Калі збегшыяся байцы кінуліся абнімаць лейтэнанта і віншавалі яго з геройскім учынкам, Хуан Кортэс спакойна адказаў: «Гэта не гераізм, я толькі выканаў свой абавязак».

КУЛЯМЁТЧЫК ХОЗЭ КАСТЭЛЬЯ

Пад прыкрыццем артылерыйскага агню мяцежнікі пачалі наступленне на вышыню Сіера. У 500—600 метрах ад акопаў рэспубліканцаў фашысты заляглі, каб праз 20 мінут падняцца і рынуцца ў атаку. Хозэ са сваім верным другам, ручным кулямётам, зорка, як заўсёды, назірае за ворагам, але агня не адкрывае. Ён па вопыту ведае, што кулямёт сваю справу зробіць, няхай толькі вораг падыдзе бліжэй. Вось ужо 300—350 метраў аддзяляюць фашыстаў ад акопаў рэспубліканцаў. Цяпер—час! Хозэ адкрывае знішчальны агонь з кулямёта, яго падтрымліваюць байцы меткім ружэйным агнём. Як снапы, пасыпаліся на зямлю фашысты. Праціўнік у паніцы адкатваецца назад. Хозэ быстра мяняе пазіцыю. Ён ведае, што зараз вораг накіруе агонь туды, дзе ён быў з кулямётам. І сапраўды, фашысты пачынаюць асцервянела страляць. У паветра ляцяць камні, пясок і кавалкі дрэва ад байніцы, у якой за дзве мінуты да таго быў Хозэ.

Пасля гадзіны ўраганнай артылерыйскай бамбардыроўкі фашысты зноў падымаюцца для атакі. І зноў Хозэ палівае іх свінцом. Сустрэтыя ручнымі гранатамі, смяротным агнём кулямёта, фашысты бягуць назад, пакінуўшы палову забітымі. Хозэ паспеў ужо чацверты раз перамяніць пазіцыю. І чацверты раз ён выратоўвае гэтым сваё жыццё, бо вораг, убачыўшы, адкуль вядзецца кулямётны агонь, бязлітасна абстрэльвае гэту кропку.

Вечарам з паказанняў палонных высветлілася, што фашысты былі ўпэўнены ў тым, што на гэтым участку ў рэспубліканцаў дзейнічаюць чатыры кулямёты.

ДВА ГОДЫ ГЕРАІЧНАЙ БАРАЦЬБЫ

—О—

А. СВАМ

* * *

Два годы таму назад, 18 ліпеня 1936 года, фашысцкія банды ўзнялі мяцеж у Іспаніі.

Зараз усяму свету ясна, што фашысцкі мяцеж супроць іспанскага народа быў арганізаван і падрыхтаван германа-італьянскімі фашысцкімі падпальшчыкамі вайны. Вядома, што перад пачаткам мяцежа тысячы германскіх фашыстаў, пад відам турыстаў былі сканцэнтраваны ва ўсіх буйных цэнтрах Іспаніі, у Іспанскім Мароко і на Канарскіх астравах. Ужо ў першыя-ж дні мяцежа некалькі італьянскіх лётчыкаў, уваходзячых у склад першых эскадрылляў, пасланых італьянскімі інтэрвентамі на дапамогу Франко, разбіліся на тэрыторыі паўночна-афрыканскіх уладанняў Францыі.

Германа-італьянскія падпальшчыкі вайны, арганізуючы фашысцкі мяцеж і інтэрвенцыю ў Іспаніі, не дрэнна разлічылі пункт удару па справе міру і безапаснасці народаў Еўропы.

Несумненна, што іспанская авантура германа-італьянскага фашызма прадстаўляла сабой шантаж грандыёзных маштабаў, мэтай якога з'яўлялася ўмацаванне слабых пазіцый фашысцкіх агрэсараў, падрыхтоўваючых вайну супроць усяго чалавецтва.

Раздуваючы і падтрымліваючы мяцеж і інтэрвенцыю ў Іспаніі, фашысцкія германа-італьянскія агрэсары разлічвалі стварыць такую палітычную і ваенна-стратэгічную абстаноўку ў Еўропе, якая дазволіла-б ім, маючы параўнальна слабыя сродкі і сілы, дабівацца з большымі шансамі на поспех і з меншымі памехамі ажыццяўлення іх захватніцкіх планаў.

Мяцеж у Іспаніі даваў ім у рукі рад пераваг. Ён стварыў пагрозу безапаснасці Францыі. Пірэнейскі тыл Францыі станавіўся незабяспечаным. Францыя павінна была абараняць яго за кошт аслаблення абароны на франка-германскай і франка-італьянскай граніцах. Захват Балеарскіх астравоў у заходняй частцы Міжземнага мора стварыў пагрозу для морскіх зносін Францыі з яе паўночна-афрыканскімі ўладаннямі, ваеннае значэнне якіх, як людской і сыравіннай базы, выявілася ўжо ў вайне 1914—1918 гг.

Захват Канарскіх астравоў, Іспанскага Марока, іспанскіх тэрыторый вакол Гібралтара стварыў пагрозу для інтарэсаў Францыі і, асабліва, Англіі. Зносіны Англіі і Францыі па Міжземнаму мору, праз праліў, г. зн. найкарацейшыя шляхі з Англіі і Францыі ў Індыю і на Далёкі Усход, ставіліся пад удар.

Грамадзянская вайна і інтэрвенцыя ў Іспаніі павінны былі, па замыслу падпальшчыкаў вайны, аслабіць пазіцыі Англіі і Францыі, стварыць спрыяючую для агрэсараў абстаноўку на выпадак «вялікай вайны», аблягчыць іх агрэсію ў іншых напрамках, узмацніць у Англіі і Францыі тэндэнцыі да згавору з агрэсарамі за лік іншых народаў, умацаваць фашысцкія элементы, якія мараць паўтарыць «іспанскі вопыт» у барацьбе супроць дэмакратычных народных мас, супроць адзінага народнага фронта.

Германа-італьянскім агрэсарам удалося часткова дабіцца ажыццяўлення сваіх планаў. Ім удалося стварыць у Еўропе напружанае палітычнае становішча, аблягчаючае рэалізацыю іх захватніцкіх планаў. Англійскія кансерватары і ішоўшыя за імі французскія палітычныя колы аблегчылі фашысцкім інтэрвентам ажыццяўленне іх крывавай авантуры.

Замест таго, каб неадкладна дапамагчы законнаму іспанскаму ўраду і тым самым пакончыць у зародышы з фашысцкім мяцежам, англійскі і французскі ўрады сталі на гібельны шлях «лакалізацыі канфлікта», заяўляючы, што толькі неўмяшанне ў іспанскія справы выратуе свет ад новай усеагульнай вайны.

Гэта палітыка, як і трэба было чакаць, прывяла толькі да абвастрэння пагрозы вайны.

Германа-італьянскія інтэрвенты, карыстаючыся патураннем урадаў Англіі і Францыі, захапілі намечаныя аб'екты, стварылі пагрозу безапаснасці Францыі на пірэнейскай граніцы, паставілі пад удар марскія камунікацыі Англіі і Францыі ў Міжземным моры, аслабіўшы, такім чынам, ваенна-стратэгічнае становішча гэтых краін.

Патуранне агрэсарам у іспанскім пытанні прывяло да захвату Аўстрыі германскім фашызмам, як і ў свой час патуранне агрэсарам у Кітаі і Абісініі аблегчыла іспанскую авантуру фашызма.

Захват Аўстрыі стварыў пагрозу безапаснасці і незалежнасці Чэхаславакіі і напружанне ў Цэнтральнай Еўропе і на Балканах, пагроза вайны нарастае, як снежны ком.

Адначасова, чым больш зацікаўленыя дзяржавы ішлі па лініі патурання агрэсару, тым больш узмацняўся шантаж з боку агрэсараў. Англійскія кансерватары — і, ў прыватнасці, глава ўрада Чэмберлен, вымушаны былі ў красавіку месяцы г. г. пайсці на пагадненне з Італіяй, у якім ім прышлося прызнаць асобыя правы Італіі ў Міжземным моры, італьянскія захваты ва Усходняй Афрыцы і ледзь не абяцаць дапамогу Італіі ў справе далейшага ўмацавання яе антыбрытанскіх пазіцый на Міжземным моры і на шляхах у Індыю і на Далёкі Усход.

Ва ўсякім выпадку пазіцыя Англіі ў іспанскім пытанні не можа быць інакш ахарактарызавана, як пазіцыя адкрытай дапамогі мяцежнікам і італьянскім інтэрвентам, дапамогі, якая ідзе ў разрэз з асноўнымі інтарэсамі Англіі. На гэты-ж шлях англійскія кансерватары штурхаюць і Францыю, падсказваючы ёй неабходнасць згавору з фашысцкімі агрэсарамі за кошт іспанскага народа і, такім чынам, у выніку—і за кошт кроўных інтарэсаў самой Францыі.

Германа-італьянскаму фашызму не ўдалося аднак поўнасцю ажыццявіць планы, звязаныя з інтэрвенцыяй у Іспаніі. Больш таго, і тыя «дасягненні», якія, пры патуранні Англіі і Францыі, Германія і Італія маюць на гэтым участку барацьбы супроць міру, знаходзяцца пад пастаяннай і вельмі сур'ёзнай пагрозай. Гераічны іспанскі народ разбіў планы інтэрвентаў.

Вось ужо два годы ён бясстрашна і самаадддана змагаецца за сваю незалежнасць і за мір для ўсяго чалавецтва.

Перамога іспанскага народа над мяцежнікамі і інтэрвентамі азначала-б поўны правал агрэсіўных замыслаў фашызма і нанесла-б яму смяротны ўдар. Вось чаму справа іспанскага народа, яго барацьба за незалежнасць ёсць справа ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва.

Іспанскаму народу прыходзіцца змагацца з фашысцкімі мяцежнікамі і інтэрвентамі ў надзвычай цяжкіх умовах. У першы-ж дзень мяцежа народ, бяззбройны і не меўшы ўяўлення аб ваеннай справе, вымушан быў змагацца з мяцежнай арміяй, прадаўшай сваю радзіму замежным інтэрвентам. Народ разбіў спробы фашысцкага пераваροту ў Мадрыдзе, у Барселоне, Малазе, Валенсіі, Більбао, на вялікай частцы іспанскай тэрыторыі. Пераконаны ў поспеху сваёй барацьбы, ён весела святкаваў сваю перамогу.

Але фашысцкія інтэрвенты кінулі на «дапамогу» Франко тысячы аэрапланаў і танкаў, сотні гармат, цэлыя дывізіі салдат, дапамаглі яму перакінуць на тэрыторыю Іспаніі мараканцаў і замежны легіён з Афрыкі. Дэмакратычныя дзяржавы закрылі вочы на гэтыя злачынствы, пазбавілі іспанскі народ нават законнага права купляць неабходную для вайны зброю. Мяцежнікі і інтэрвенты пачалі заваяванне Іспаніі. Пада ўляючы ваеннай тэхнікай і вывучкай неабучаныя і дрэнна ўзброеныя добраахвотніцкія атрады іспанскага народа, ведучы ў тылу падрыўную работу з дапамогай «пятай калоны», з дапамогай трацкісцкіх шпіёнаў, скарыстоўваючы неарганізаванасць тыла, барацьбу груп і партый, памылкі камандавання і т. д., — мяцежнікі і інтэрвенты нанеслі рэспубліканскай Іспаніі рад цяжкіх удараў. Пад ударамі фашыстаў і іх пасобнікаў палі баскі, астурыйцы, пала Малага, пала Лерыда, фашысты прарваліся да Міжземнага мора (фронт Леванта).

Цяжкія пакуты не зламілі, аднак, гераічны іспанскі народ.

7 лістапада 1936 года першая фашысцкая хваля, дайшоўшы да Мадрыда, разбілася перад гэтым неўмацаваным горадам. Гераічная компартыя Іспаніі здолела аб'яднаць вакол сябе лепшых сыноў іспанскага народа, арганізаваць іх, удыхнуць у іх веру ў свае сілы, у перамогу. На дапамогу рэспубліканскай Іспаніі з усіх бакоў, з усіх куткоў свету рушыліся антыфашысцкія барацьбіты, добраахвотнікі рабочыя, сяляне, інтэлігенты. Інтэрнацыянальная брыгада у баях за свабоду ў Іспаніі паказала ўзоры гераізма і мужнасці. Фашысты—вось ужо хутка два годы—не прасунуліся пад Мадрыдам ні на адзін крок.

Няма патрэбы напамінаць аб бліскучых перамогах, атрыманых маладой арміяй Іспанскай рэспублікі над італьянскімі інтэрвентамі пад Гвадалахарай, над фашыстамі на рацэ Хараме, над мяцежнікамі і інтэрвентамі пад Бельчыце і пад Тэруэлем.

Аб сталёвую волю да перамогі, аб жалезную мужнасць маладых рэспубліканскіх байцоў—лётчыкаў, танкістаў, артылерыстаў—разбілася самае буйнае наступленне, прадпрынятае мяцежнікамі і інтэрвентамі вясной гэтага года. Гэта наступленне павінна было па планах інтэрвентаў скончыць вайну заняццем Каталоніі з Барселонай і Леванта з Валенсіяй. Інтэрвентам удалося толькі значна адцясніць рэспубліканскія арміі, удалося прарвацца да мора. Іх план «сканчэння вайны», захвату Каталоніі, спынення зносін Іспаніі з Францыяй—праваліўся. Ім не ўдалося, не гледзячы на знішчэнне зверскімі бамбардыроўкамі з паветра тысяч жанчын, дзяцей і старыкоў, зламіць волю іспанскага народа да перамогі. Ім не ўдалося разбіць армію народа, якая з невычарпальнай энергіяй змагаецца супроць фашызма на ўсіх франтах.

Зараз, уступаючы ў трэці год барацьбы за сваю незалежнасць і свабоду, гераічны іспанскі народ змагаецца пад лозунгам—**супрацiўляцца сёння, каб перамагчы заўтра.** Ён разумее, што барацьба будзе яшчэ доўгай і цяжкай, але ён перакананы ў перамозе. Народ бачыць, як мацнее і расце яго армія, як загартоўваецца яна ў жорсткіх баях, як выхоўвае яна выпрабаваных і да канца адданых народу таленавітых камандзіраў і камісараў, як паляпшаецца становішча ў тылу, як згуртоўваюцца ўсе антыфашысцкія сілы народнага фронта, як трашчыць тыл мяцежнікаў і інтэрвентаў.

Адным з сімптомаў таго, што самі інтэрвенты пачынаюць адчайвацца ў выходзе барацьбы, з'яўляецца трывожная таропнасць, з якой Італія спяшаецца дабіцца ажыццяўлення пагаднення з Англіяй. Праяўленні гэтай нервовасці вельмі паказальны: тут і—бамбардыроўкі англійскіх суднаў, налёты на французскую тэрыторыю, варварскае знішчэнне іспанскіх жанчын і дзяцей, пагрозы па адрасу Англіі і Францыі, распаўсюджанне чутак аб падрыхтоўцы ў бліжэйшы час захвату Туніса, нападу на Францыю ў Пірэнеях, нападу на Англію ў Егіпце і ў Судане і інш. Гэтыя праяўленні разгубленасці і грубага шантажа сведчаць аб тым, што фашысцкія агрэсары адчуваюць немінучы правал дорага каштуючай ім авантуры ў Іспаніі. Глеба гарыць пад нагамі фашысцкіх інтэрвентаў і мяцежнікаў.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

НЕ УЛІЧАНЫ УРОКІ ВЯСНЫ

Трудаўская МТС (Полацкі раён) заключыла дагавор з калгасамі на ўборку камбайнамі 440 гектараў зернавых. Дырэктар МТС тав. Бондараў, відаць, палічыў, што раз дагавор ёсць—уборка будзе забяспечана. Участкі-ж пад камбайнавую ўборку не падабраны, не падрыхтавана тара для адвозкі зярна. У калгасах, дзе будуць працаваць камбайны, не падрыхтаваны сушыльні.

МТС атрымала 4 новыя камбайны, але яны як прыбылі, так і стаяць—ніхто іх не праверыў і невядома, што з імі здарыцца, калі яны выйдуць на ўчасткі і пачнуць убіраць ураджай.

Такое-ж становішча з падрыхтоўкай да ільнацераблення. Дзве ільнацерабілкі, якія перададзены з Полацкай МТС, да гэтага часу не адрамантаваны.

Да пачатку ўборкі трэба было завезці 30 тон гаручага, завезена-ж толькі 8 тон. МТС мае 4 спраўныя аўтамашыны, аднак тры з іх не працуюць з-за таго, што дырэкцыя своечасова не падумала аб шоферах.

З 18 трактараў могуць працаваць толькі 10, астатнія патрабуюць рамонту.

Пры МТС павінна быць пабудавана рамонтная майстэрня, для гэтага адпушчаны адпаведныя сродкі. Загатоўлен лес, цэглу можна купіць у калгасе імя Валадарскага, для фарсавання будаўніцтва райзямаддзел накіраваў у МТС тэхніка-будаўніка. Але тав. Бондараў, спасылаючыся на тое, што нібыта адпушчана мала грошай, зацягвае будаўніцтва.

Дырэкцыя МТС не праяўляе большэвіцкіх клопатаў аб людзях. Аграном тав. Юркевіч і некаторыя трактарысты не маюць дзе жыць. Яны спяць на сталах у канцылярыі МТС. Між тым, рад дамоў, якія належаць МТС, заняты людзьмі, нічога агульнага з машынна-трактарнай станцыяй не маючымі. Справа даходзіць да таго, што на тэрыторыі МТС знайшліся дзве нікім не занятыя кватэры, аб якіх тав. Бондараў і не ведаў.

У МТС ёсць 5 членаў партыі. Ёсць база для далейшага росту. Але тут чамусьці не створана вытворчая пярвічная партыйная арганізацыя. Камуністы МТС уваходзяць у тэрытарыяльную Аллейскую партарганізацыю. Часта ёсць неабходнасць хутка склікаць партыйны сход, але гэта ўдаецца не так лёгка, бо трэба склікаць камуністаў усёй тэрытарыяльнай партарганізацыі, якія жывуць у трох сельсаветах.

У час веснавой сяўбы Трудаўская МТС працавала горш астатніх МТС Полацкага раёна. План веснавых палявых работ быў выканан толькі на 63 проц. Гэта быў вынік сістэматычнага прастою трактараў. Прычым, калі ў трактары здаралася якая-небудзь дробная паломка, на спраўленне якой патрабавалася пара гадзін, праходзілі дні, а часта і пяцідзёнкі, пакуль трактарысту ўдавалася каго-небудзь выклікаць з МТС для аказання дапамогі. Як паказваюць факты, дырэкцыя МТС не зрабіла для сябе належных вывадаў. Уборка застае Трудаўскую МТС знянацку.

Б. ЗЕЛЬМАНАЎ.

ІГНАРУЮЦЬ КАМБАЙНАВУЮ УБОРКУ

ЛОЕЎ. Большасць калгасаў раёна ў выбарачным парадку пачала ўборку азімага жыта. У калгасе «Гомельскі пролетарый», Баршчоўскага сельсавета, за два дні зжата 60 гектараў жыта. У калгасе «Пролетарый», Дзяражыцкага сельсовета, зжата 41,5 гектара.

У калгасе «Чырвоная зорка», Лоеўскага сельсовета, у першыя дні калгасніцы Дамкова, Жук, Чапега ў паўтара раза перавыконваюць свае нормы. Усяго па раёну на 17 ліпеня зжата 781 гектар збожжавых.

Значна горш з выкарыстаннем уборачных машын. Па гэты час у раёне не прыступілі да камбайнавай уборкі. Наогул да ўборкі збожжа камбайнамі МТС падрыхтавалася вельмі слаба. Дырэкцыя МТС, напрыклад, сцвярджае, што ў калгасах імя Сталіна, «Перамога» пад камбайнавую ўборку падабраны адпаведныя плошчы. Але каб меркаваць аб ступені падрыхтаванасці да камбайнавай уборкі, дастаткова сказаць, што вызначаныя ўчасткі нават не агледжаны камбайнерамі. Невядома, хто з калгаснікаў будзе працаваць у камбайнавых агрэгатах.

Не падрыхтавана тара для адвозкі збожжа з-пад камбайнаў. Вельмі цяжкое становішча з сушкай збожжа. Ні ў адным калгасе, дзе будуць працаваць камбайны, не падрыхтаваны зерне сушыльні. Гэта пагражае вялікімі стратамі. Раённы зямельны аддзел і машынна-трактарная станцыя літаральна нічога не зрабілі, каб забяспечыць сушку зярна. Таксама не прадумана пытанне аб арганізаванай адвозцы зярна з-пад камбайнаў.

Ф. СУШЧЭЎСКІ.

НА АБЛАСНОЙ НАРАДЗЕ КАМБАЙНЕРАЎ

БАРЫСАЎ, 17 ліпеня. (Спец. кар. «Звязды»). У Лошніцкім сельсовеце праходзіць куставая нарада камбайнераў Менскай вобласці. Пераважная большасць удзельнікаў нарады — гэта маладыя камбайнеры, нядаўна прыехаўшыя на работу ў МТС.

Пасля дэталёвай прапрацоўкі пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб уборцы ўраджаю старшыя камбайнеры падзяліліся вопытам сваёй работы. У сваіх выступленнях маладыя камбайнеры скардзіліся на слабую дапамогу ім з боку МТС і раённых арганізацый.

Камбайнерка тав. Н. Апановіч (Лагойскі раён) гаворыць аб дрэннай падрыхтаванасці МТС да ўборачнай кампаніі. Яшчэ да гэтага часу ў калгасах раёна, дзе будзе праходзіць камбайнавая ўборка ўраджаю, не закончана будаўніцтва зернесушылак. Выступаючыя з Мсціжскай МТС (Бягомльскі раён) адзначылі, што дырэкцыя МТС толькі зараз агледзелася, што зімой пры перавозцы камбайна было згублена кола. І зараз камбайн не падрыхтаван да ўборкі.

Удзельнікі нарады горача адгукнуліся на заклік шчэрбінаўскіх калгаснікаў — правесці ўборку ў сціслыя тэрміны і высокаякасна. Камбайнеры заключылі між сабой соцдагаворы на соцыялістычнае спаборніцтва.

А. ВЯЛЮГІН.

КАСЦЮКОВІЧЫ. Калгаснік сельгасарцелі «Чырвоная навіна», Царковіцкага сельсовета, Ігнат Несцярэнка 13 ліпеня скасіў за дзень 1,75 гектара лугу. Гэтым самым ён перакрыў свой ранейшы рэкорд, калі скашваў па 1,40 гектара. За гэты дзень тав. Несцярэнка зарабіў амаль 9 працадзён. Калгаснік Н. Я. Бодрыкаў давёў сваю штодзённую выпрацоўку да 1,45 гектара.

БАСІН.

ХОЙНІКІ. 20 калгасаў Хойніцкага раёна ўжо распачалі масавую ўборку азімага жыта. Добра падрыхтаваўся і распачаў уборку калгас «Комунар», Арэвіцкага сельсовета. На 14 ліпеня тут убрана 55 гектараў. Калгаснік тав. Косар дзённую норму па жніву выканаў на 200 проц.

Пачалі ўборку ўраджаю і калгасы Нябытаўскага сельсовета.

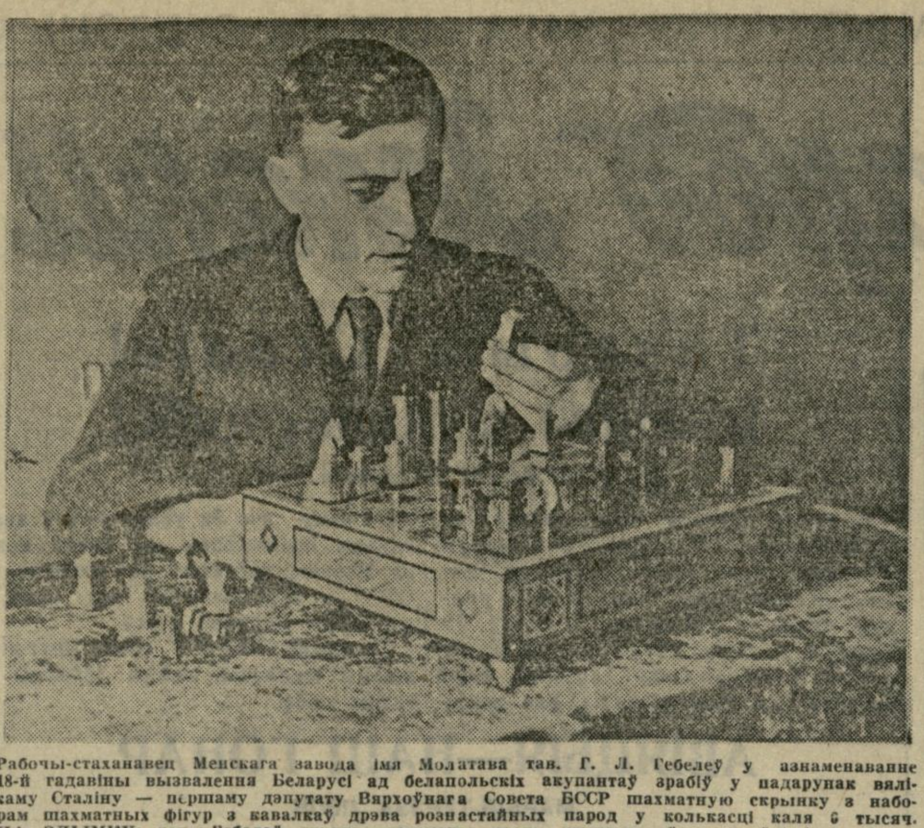

Рабочы-стаханавец Менскага завода імя Молатава тав. Г. Л. Гебелеў у азнаменаванне 18-й гадавіны вызвалення Беларусі ад белапольскіх акупантаў зрабіў у падарунак вялікаму Сталіну — першаму дэпутату Вярхоўнага Совета БССР шахматную скрынку з наборам шахматных фігур з кавалкаў дрэва рознастайных парод у колькасці каля 6 тысяч. НА ЗДЫМКУ: тав. Гебелеў агледае шахматы пасля канчатковай апрацоўкі іх.

Фота Б. Вернера (СФ).

Пазыка Трэцяй пяцігодкі

БЕЛАРУСКАЯ ЧЫГУНКА ЗАВЯРШАЕ ПАДПІСКУ

Калектыў рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў Беларускай чыгункі завяршае падпіску на пазыку трэцяй пяцігодкі. Сума падпіскі, па звестках на 15 ліпеня, складала 8.500.660 руб.—105,75 проц. трохтыднёвага фонда зарплаты. Гомельскае аддзяленне чыгункі першым завяршыла падпіску, ахапіўшы пазыкай усіх рабочых і служачых на суму 2.276.560 руб.

Г. ФРЫД.

САМАСУПАКОІЛІСЯ НА ПОСПЕХАХ ПЕРШЫХ ДЗЁН

ВІЦЕБСК, 16 ліпеня. (Кар. «Звязды»). Падпіска на пазыку трэцяй пяцігодкі ў Віцебскай вобласці на 15 ліпеня дасягнула 29.944.000 руб. у той час, калі ў мінулым годзе на 1 верасня агульная сума падпіскі складала 25.938.000 рублёў.

Калгаснікі Талачынскага раёна далі ў пазыку дзяржаве 358.000 руб. — на 68.000 рублёў больш мінулага года. З 8 сельсаветаў гэтага раёна паступілі першыя ўзносы ў суме 39.000 рублёў. Калгаснікі Ушацкага раёна падпісаліся на 193.000 рублёў — на 22.000 рублёў больш мінулагодняга.

Аднак, у радзе раёнаў пазыкавая кампанія ў апошні час пушчана на самацёк. У Лёзнянскім раёне, напрыклад, падпіска на пазыку складае 329.000 рублёў — на 83.000 рублёў менш, чым у мінулым годзе. У Гарадоцкім раёне сума падпіскі менш мінулагодняй на 4.000 рублёў.

Усё гэта—вынік таго, што кіруючыя арганізацыі гэтых раёнаў (райкомы партыі, райвыканкомы), захопленыя поспехам першых дзён, самасупакоіліся і фактычна ўхіліліся ад штодзённага аператыўнага кіраўніцтва пазыкавай кампаніяй.

Такое-ж становішча і ў Гарадоцкім раёне.

Калі ў першыя дні пазыкавай кампаніі абком партыі і оргкамітэт ЦВК БССР па Віцебскай вобласці ўзначальвалі работу па рэалізацыі пазыкі, то цяпер і тут адчуваецца поўная самасупакоенасць.

З. ЛАРЫСАЎ.

НОВЫЯ ДАМЫ ДЛЯ РАБОЧЫХ ЗАВОДА ІМЯ КІРАВА

16 ліпеня 15 сямей рабочых менскага станкабудаўнічага завода імя Кірава ўсяліліся ў новы двухпавярховы дом.

Гэта ўжо трэці дом, пабудаваны сёлета заводам імя Кірава для сваіх рабочых. У жніўні і верасні ўступаюць у строй яшчэ два двухпавярховыя дамы.

Сёлета на новае жыллёвае будаўніцтва для рабочых завода імя Кірава затрачваецца 209 тыс. руб.

—О—

ВЁСКА БАЦУНЬ

Вёска Бацунь Уваравіцкага раёна, была ў мінулым цёмная, бедная, забітая, як сотні іншых вёсак Беларусі.

У 1930 годзе тут арганізаваўся калгас «Чырвоны шлях», які цяпер з'яўляецца адным з перадавых і багацейшых калгасаў у раёне. 2.926 гектараў зямлі, лясных угоддзяў і лугоў атрымалі калгаснікі ў сваё вечнае карыстанне. Калгас мае 4 жывёлагадоўчыя фермы, сад у 50 гектараў, 3 аўтамашыны, 2 рухавікі, складаную малатарню, 8 жняярак, 5 касілак і іншыя складаныя сельскагаспадарчыя машыны.

З кожным годам у калгасе з'яўляецца ўсё больш новабудоўляў. За апошнія гады пабудаваны кузня, клуб, дзіцячыя яслі, парткабінет, новыя склады, пажарнае дэпо, 3 кароўнікі, канюшні і іншыя пабудовы.

300 дзяцей калгаснікаў абучаюцца ў няпоўнай сярэдняй школе.

Вечарамі ў хатах калгаснікаў запальваюцца лямпкі Ільіча. Аб усім гэтым багацці ў мінулым і марыць не маглі жыхары вёскі Бацунь. Такое багацце яны атрымалі толькі ў калгасе.

УСЕАРМЕЙСКІ ЗБОР ПЛАЎЦОЎ І ПРЫГУНОЎ

16 ліпеня ў басейне менскага Дома Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава пачаўся ўсеармейскі збор плыўцоў РСЧА. У зборы прымаюць удзел 60 лепшых плыўцоў і прыгуноў у ваду, якія праходзяць спецыяльную трэніроўку ў парадку падрыхтоўкі да спартакіяды РСЧА і «Дынама».

У складзе ўдзельнікаў збору рэкардсмен свету па плаванню на дыстанцыі 100 і 200 метраў стылем брас, — удзельнік апошніх спаборніцтваў па плаванню ў Парыжы Сямён Бойчанка, які днямі прыедзе на збор, рэкардсменкі РСЧА Харламава, Манькова, Чувылка, рэкардсмены РСЧА Сталяроў, Капусцін, рэкардсмен Саюза па ныранню на дыстанцыі 50 метраў Сямёнаў, лепшыя прыгуны ў ваду Мішын, Набойшчыкава і інш.

Збор працягнецца да 2 жніўня.

—О—

СМАЛЕНСК—МЕНСК

Сёння на стадыёне таварыства «Харчавік» (парк імя Горкага) адбудзецца футбольны матч на кубак СССР. На зялёным полі стадыёна сустрэнуцца каманды менскага таварыства «Спартак» і «Дынама» (Смаленск).

—О—

НАДВОР'Е СЕННЯ

Сёння ў БССР чакаецца зменная воблачнасць, часамі да поўнага праяснення. Ветры—слабыя. Удзень—мясцамі навальніцы. Тэмпература паветра па рэспубліцы ноччу 16—20 градусаў цяпла, днём—27—31 градус цяпла.

Тэмпература па Менску ноччу 16—20 градусаў цяпла, днём 27—29 градусаў цяпла.

АДОЗВА НАЦЫЯНАЛЬНАГА КАМІТЭТА НАРОДНАГА ФРОНТА ІСПАНІІ

БАРСЕЛОНА. 16 ліпеня. (БЕЛТА). У сувязі з надыходзячай другой гадавінай барацьбы супроць мяцежа і фашысцкай інтэрвенцыі, Нацыянальны камітэт народнага фронта Іспаніі звярнуўся з адозвай да насельніцтва іспанскай тэрыторыі, занятай мяцежнікамі і інтэрвентамі.

Нацыянальны камітэт указвае ў сваёй адозве, што насельніцтва фашысцкай зоны Іспаніі за два годы на сваім вопыце пераканалася, куды прывяла здрада некалькіх генералаў. Франко абяцаў зрабіць Іспанію «свабоднай і вялікай», а на самай справе аддаў знаходзячуюся пад уладай мяцежнікаў частку Іспаніі немцам і італьянцам, якія з'яўляюцца катамі падпарадкаванага ім іспанскага насельніцтва. Замежныя акупанты забралі ў свае рукі іспанскія заводы і палі, прымушаючы рабочых, як у каралеўскія часы, працаваць за галодную заработную плату. Замежныя пасяленцы адбіраюць зямлю ў іспанскіх сялян. Багацці краіны вывозяцца за граніцу. Хваля крывавага тэрора заліла фашысцкую зону.

Нацыянальны камітэт народнага фронта заяўляе, што Іспанія ніколі не стане замежнай калоніяй. Ён пераконан, што ў гэтым з ім згодна насельніцтва зоны, занятай фашыстамі. Рэспубліканскі ўрад нацыянальнага аб'яднання выказвае волю ўсяго іспанскага народа. Франко не пераможа, бо яго перамога была-б перамогай інтэрвентаў, а гэтага не дапусціць народ.

Байцы рэспублікі змагаюцца за будучае радзімы і сваіх дзяцей, за культуру, мір, прагрэс і свабоду. Народ у свяшчэнным яднанні згуртаваўся вакол рэспубліканскага ўрада. Байцы рэспублікі, ідучы на фронт, ведаюць, што іх сем'і будуць забяспечаны і атрымаюць работу. Сяляне ведаюць, што яны атрымаюць зямлю і дапамогу для яе апрацоўкі. Урад нацыянальнага яднання — лепшы абаронца чэсна набытай уласнасці.

Дэкларацыя ўрада гарантуе ўсе асабістыя свабоды і свабоду нацыянальнасцей у адзінай Іспаніі.

«Рэспубліка,—гаворыцца ў адозве,—заклікае ўсіх патрыётаў змагацца супроць замежных захватчыкаў. Яна абяцае шырокую амністыю тым, хто заблудзіўся ў мінулым».

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ФРОНТ ЛЕВАНТА

Згодна афіцыяльнай зводкі іспанскага міністэрства абароны за 16 ліпеня, на поўначы і поўдні фронта адбываюцца жорсткія баі. Націск ворага ўздоўж дарогі Тэруэль—Сагунто прадаўжаецца. Праціўніку пры падтрыманні танкаў і авіяцыі ўдалося захапіць вёску Альбентоса (на поўдзень ад Сарыона). Аднак, захват Альбентоса не выклікаў прарыву фронта рэспубліканцаў, які ідзе ад Вальбона да Мора дэ Рубіелос.

У раёне гары Эспадан рэспубліканскія войскі прадаўжаюць контратакі ля паўночных атрогаў гары. У сектары Талес рэспубліканцы занялі вышыню Пікальо. У сектары Сегорбе рэспубліканскія войскі ўтрымліваюць важную ў аператыўных адносінах вышыню, камандуючую над горадам, і прадаўжаюць наступленне на гэтым участку з разлікам паралізаваць пагрозу праціўніка Сегорбе.

У паветраным баю супроць 20 бамбардыроўшчыкаў і 15 знішчальнікаў непрыяцеля рэспубліканскія знішчальнікі збілі 6 самалётаў праціўніка: 3 двухматорныя бамбардыроўшчыкі і 3 знішчальнікі «Месершмідт». Рэспубліканская авіяцыя страціла два знішчальнікі. Пілоты выратаваліся на парашутах.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Атака непрыяцеля на пазіцыю рэспубліканцаў у сектары Мантаро (на паўночны ўсход ад Кардовы) адбіта рэспубліканскімі войскамі.

На іншых франтах без змен.

ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА МІНІСТРАЎ ІСПАНІІ

БАРСЕЛОНА, 17 ліпеня. (БЕЛТА). Учора адбылося пасяджэнне іспанскага ўрада, на якім абмяркоўвалася пытанне аб азнаменаванні другой гадавіны барацьбы іспанскага народа за сваю незалежнасць і свабоду. У паведамленні па поваду пасяджэння ўрад выражае сваё захапленне гераізмам народных мас, якія на працягу двух год як на фронце, так і ў тылу здзіўляюць свет сваёй рашучасцю, энергіяй і адданасцю ідэалам дэмакратыі.

Урад зацвердзіў парадак правядзення дэманстрацый і цэрэмоніі прынясення прысягі маладымі байцамі.

18 ліпеня прэзідэнт рэспублікі выступіць па радыё з прамовай, звернутай да іспанскага народа.

Закрыццё першай сесіі Нацыянальна-палітычнага совета Кітая

ХАНЬКОУ, 16 ліпеня. (БЕЛТА). 15 ліпеня пасля дзесяці дзён работы закончылася першая сесія Нацыянальна-палітычнага совета Кітая. У работах сесіі прымалі ўдзел 146 членаў совета. Сесія яшчэ раз прадэманстравала адзінства ўсіх палітычных партый краіны ў барацьбе за канчатковую перамогу кітайскага народа.

На сесіі быў выбран пастаянны камітэт Нацыянальна-палітычнага совета, у які ўвайшлі прадстаўнікі ўсіх партый. Усяго ў камітэт выбрана 25 чалавек.

У маніфесце совета ўказваецца: «Толькі адзіны фронт і павелічэнне сіл нацыянальнай вайны могуць прывесці да перамогі. Ад імя кітайскага народа мы ўрачыста заяўляем, што Кітай не адмовіцца ад мабілізацыі народа і нацыянальных рэсурсаў для атрымання перамогі, незалежна ад таго, як доўга будзе прадаўжацца вайна». У маніфесце выражаецца падзяка ўсім народам прыязных краін за дапамогу, аказваемую кітайскаму народу.

ПРАВАКАЦЫЙНЫЯ ПАВЕДАМЛЕННІ З БЕРЛІНА

ЛОНДАН, 16 ліпеня. (БЕЛТА). Сёння, паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, з берлінскіх крыніц распаўсюдзіліся весткі аб тым, што чэхаславацкі ўрад раніцою пачаў як-быццам мабілізацыю войск ва ўсіх гранічачых з Германіяй раёнах ад Трутнова да Опава.

У сувязі з гэтым агенцтва Рэйтэр перадае, што чэхаславацкі ўрад катэгарычна абвяргае гэта правакацыйнае паведамленне. Аналагічнае абвяржэнне зроблена чэхаславацкай місіяй у Лондане.

Нам. адказнага рэдактара
І. М. ОФЕНГЕЙМ.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
МЯДЗВЕДЗЬ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
АПОШНІ ТАБАР

Кіно «Спартак»
СЛАВА СВЕТУ

Кінотэатр «Навіны дня»
1) Іспанскія дзеці ў СССР
2) Журналы №№ 17 і 20 Менскай студыі «Союзкинохроники».
3) «Учись стрелять по воздушной цели».

Дзіцячы кінотэатр
КАРО

ДЗЯРЖЦЫРК
(Парк імя Горкага)
Тэл. 22-725
СЕННЯ
Вялікае цыркавое прадстаўленне
у 3-х аддзяленнях
Прымае ўдзел уся трупа.
Пачатак у 9 г. веч.
18/VII—дзеннае прадстаўленне
Пачатак у 2 г. дня.

Кіно «Парыжская Комуна»
(у цэнтр. парку культуры і адпач.)
МАЛЕНЬКАЯ МАМА

НКМП БССР
МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ БУДАЎНІЧЫ ТЭХНІКУМ
(б. Палітэхнікум)
абвяшчае ПРЫЁМ студэнтаў

НА 1938/39 ВУЧЭБНЫ ГОД у колькасці 180 чал., у тым ліку ў вячэрні тэхнікум 30 чал.

ТЭХНІКУМ РЫХТУЕ ТЭХНІКАЎ-БУДАЎНІКОЎ наступных спецыяльнасцей:

ДЗЕННЫ ТЭХНІКУМ (з адрывам ад вытворчасці): рыхтуе тэхнікаў па фабрычна-заводскаму будаўніцтву, тэхнікаў па жыллёваму будаўніцтву, тэхнікаў па ацяпленню і вентыляцыі.

ВЯЧЭРНІ ТЭХНІКУМ (без адрыву ад вытворчасці) рыхтуе тэхнікаў па жыллёваму будаўніцтву.

У вячэрні тэхнікум прымаюцца асобы, працуючыя на будаўніцтве.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ ДА 1 ЖНІЎНЯ. Пачатак іспытаў з 5 жніўня. Яўка на іспыты толькі па выкліку тэхнікума.

Іспыты праводзяцца па матэматыцы, фізіцы, рускай і беларускай мовах, палітграмаце і геаграфіі ў аб'ёме няпоўнай сярэдняй школы.

Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакументы: пасведчанне аб сканчэнні няпоўнай сярэдняй школы (у арыгінале), аўтабіяграфію, заяву, даведку аб стане здароўя, метрыку, даведку аб адносінах да вайсковага абавязку (для ваеннаабавязаных), дзве засведчаныя фотакарткі і на 40 кап. паштовых марак. (Пашпарт прад'яўляецца пры яўцы на іспыты).

Для паступлення ў вячэрні тэхнікум неабходна, апрача ўказаных дакументаў, таксама прадставіць даведку аб месцы работы, займаемай пасадзе і вытворчым стажы.

Студэнты дзеннага тэхнікума забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй, паводле існуючага заканапалажэння.

Студэнты вячэрняга тэхнікума стыпендыяй і інтэрнатам не забяспечваюцца.

Дакументы накіроўваць па адрасу: г. Менск, вул. Карла Маркса, 5, будаўнічаму тэхнікуму.

ДЫРЭКЦЫЯ.

На падставе пастановы прэзідыума Белкаапсаюза ад 14 сакавіка 1938 г. за № 6,
СЛУЦКІ ОКРСПАЖЫЎСАЮЗ
з 1 ліпеня 1938 г.
ЛІКВІДУЕЦЦА.

Арганізацыі, установы і асобы, якія маюць прэтэнзіі да Окрспажыўсаюза, павінны падаць іх ліквідкому да 20 ліпеня 1938 г.

Пасля ўказанага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца не будуць.

ЛІКВІДКОМ ОКРСПАЖЫЎСАЮЗА.

ЗАВОЧНЫ СЕКТАР
МЕНСКАГА ПЕДІНСТЫТУТА
імя А. М. ГОРКАГА
абвяшчае
ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ-ЗАВОЧНІКАЎ
на 1938/39 вучэбны год.

На завочны сектар Менскага педінстытута прымаюцца грамадзяне без абмежавання ўзросту), маючыя сярэднюю адукацыю.

Скончыўшыя дзесяцігодку і маючыя па асноўных прадметах адзнаку «выдатна», а па астатніх прадметах «добра», а таксама асобы з закончанай вышэйшай асветай, прымаюцца без іспытаў.

Настаўнікі, прайшоўшыя атэстацыю, дапушчаныя да працы ў школе і маючыя адукацыю ў аб'ёме дзесяцігодкі, прымаюцца на завочную вучобу без уступных іспытаў.

Усе-ж астатнія грамадзяне пры паступленні павінны здаваць прыёмныя іспыты па наступных дысцыплінах: а) для паступаючых на гістарычны і літаратурны факультэты — па рускай і беларускай мовах, літаратуры і гісторыі; б) для паступаючых на геаграфічны факультэт — па рускай і беларускай мовах, літаратуры і геаграфіі.

Заявы аб залічэнні прымаюцца да 10 жніўня. Да заявы трэба прыкласці: дакумент аб адукацыі (у арыгінале), даведку з месца работы, даведку аб тым, што прайшоў атэстацыю, тры фотакарткі (засведчаныя) і аўтабіяграфію.

Прыёмныя іспыты з 10 па 20 жніўня; залічэнне ў лік студэнтаў з 20 жніўня да 1 верасня.

ЯЎКА НА ІСПЫТЫ ТОЛЬКІ ПА ВЫКЛІКУ.

Заявы і дакументы накіроўваць па адрасу: г. Менск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, пакой 203, завочнаму сектару Педінстытута.

ДЫРЭКЦЫЯ.

БЕЛАРУСКАМУ КАМБІНАТУ ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА «БЕЛІЗО»
патрабуюцца:
вопытны САКРАТАР-МАШЫНІСТКА, КЛАДАЎШЧЫК.
Даведацца: Менск, Комуністычная, 39, тэл. 24-337.

У аддзел АБ'ЯЎ звaніце па тэл. № 25-384

СМАЧНА, СПАЖЫЎНА, ХУТКА.

АГУЛЬНАДАСТУПНЫЯ
АБЕДЫ і ВЯЧЭРЫ
з шырокім асартыментам блюд
штодзенна
ў ніжніх залах фабрыкі-кухні
(б. студэнцкая)
Цэна абеда з 2-х блюд ад 1 р. 70 кап. і вышэй.
АБЕДЫ адпускаюцца з 12 г. дня,
ВЯЧЭРЫ з 8 г. вечара да 2 г. ночы.
ПРАВОДЗІЦЦА ВОДПУСК АБЕДАЎ НА ДОМ.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ЎВАГІ ЎСІХ ГАНДЛЮЮЧЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ І НАСЕЛЬНІЦТВА
Беларуская кантора ГАЛОЎКАНСЕРВ
СКУПЛЯЕ ШКЛОТАРУ
З-ПАД КАНСЕРВНАЙ ПРАДУКЦЫІ ПА ЦЭНАХ:
БАНКІ поўкілаграмныя — 35 кап. і 1 кгр. — 40 кап.;
БУТЭЛЬКІ з-пад кетчупа і таматнага соку — 40 кап.,
15-літровыя з абрашоткай (клеткай) — 5 руб., без абрашоткі — 3 р. 40 к.
Грамадзяне, маючыя шклотару,
ЗВАНІЦЕ па тэлефону № 21-122,
і да вас будзе выслан прадстаўнік для скупкі шклотары.
ШКЛОТАРУ ТАКСАМА СКУПЛЯЮЦЬ НАШЫ БАЗЫ, МАГАЗІНЫ І ЛАРКІ ПА НАСТУПНЫХ АДРАСАХ:
СКЛАД — г. Менск, вул. Астроўскага, 4.
МАГАЗІН — Савецкая, 73.
ЛАРКІ: пляц 8-га сакавіка, Старая Сук...
БАЗЫ — у Гомелі і Віцебску.
БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА ГАЛОЎКАНСЕРВ.

Уп. Галоўлітбела № Л—4795. Менск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. К., М., Ш.